ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ PEDRO CRUZ VILLALÓN της 14ης Σεπτεμβρίου 2010[1]

Περιεχόμενα

I — Εισαγωγή ..... I - 2139

II — Κανονιστικό πλαίσιο ..... I - 2141

A — Ο Διακανονισμός της Λισαβόνας ..... I - 2141

B — Η διμερής σύμβαση ..... I - 2142

Γ — Η νομοθεσία της Ένωσης ..... I - 2142

III — Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης ενώπιον του Πρωτοδικείου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ..... I - 2143

A — Τα πραγματικά περιστατικά και η διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ ..... I - 2143

B — Συνοπτική παρουσίαση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης ..... I - 2145

IV — Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων ..... I - 2148

V — Προκαταρκτικές παρατηρήσεις σχετικά με το άρθρο 8 του κανονισμού 40/94 ..... I - 2148

A — Ανακοπή στηριζόμενη σε προγενέστερο καταχωρισμένο σήμα: άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2 ..... I - 2149

B — Ανακοπή στηριζόμενη σε άλλα σημεία: άρθρο 8, παράγραφος 4 ..... I - 2150

1. Το άρθρο 8, παράγραφος 4, καλύπτει πολύ ανομοιογενή σημεία ..... I - 2150

2. Με τις προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι τα σημεία των οποίων γίνεται επίκληση κατ' εφαρμογή της διάταξης αυτής στηρίζονται σε σταθερή βάση ..... I - 2153

1 — Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ισπανική.

Γ — Επί της λυσιτέλειας της κατ' αναλογία εφαρμογής των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 8 στην παράγραφο 4 ..... I - 2154

VI — Ανάλυση της αίτησης αναίρεσης ..... I - 2156

Α — Επί του πρώτου λόγου αναίρεσης: παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 ..... I - 2156

1. Πρώτο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης: αρμοδιότητα του ΓΕΕΑ για την εκτίμηση του κύρους του δικαιώματος του οποίου γίνεται επίκληση κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 4 ..... I - 2156

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... I - 2156

β) Η άποψή μου ..... I - 2157

2. Δεύτερο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης: η προϋπόθεση «χρήσης στις συναλλαγές» ..... I - 2159

α) Ποσοτική και ποιοτική χρήση ..... I - 2159

i) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... I - 2159

ii) Η άποψή μου ..... I - 2160

β) Σχετικό έδαφος για την εξακρίβωση της «χρήσης στις συναλλαγές» ..... I - 2163

i) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... I - 2163

ii) Η άποψή μου ..... I - 2163

γ) Κρίσιμη περίοδος για την απόδειξη της «χρήσης στις συναλλαγές» I - 2165

i) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... I - 2165

ii) Η άποψή μου ..... I - 2166

δ) Συμπέρασμα ..... I - 2168

3. Τρίτο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης: η προϋπόθεση να πρόκειται για σημείο «όχι μόνον τοπικής ισχύος» ..... I - 2168

α) Επιχειρήματα των διαδίκων ..... I - 2168

β) Η άποψή μου ..... I - 2168

4. Συμπέρασμα ..... I - 2172

Β — Επί του δεύτερου λόγου αναίρεσης: παράβαση των άρθρων 8, παράγραφος 4, και 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 ..... I - 2173

1. Επιχειρήματα των διαδίκων ..... I - 2173

2. Η άποψή μου ..... I - 2173

Γ — Ευδοκίμηση της αίτησης αναίρεσης και αναπομπή της υπόθεσης στο Γενικό Δικαστήριο ..... I - 2175

VII — Δικαστικά έξοδα ..... I - 2175

VIII — Πρόταση ..... I - 2176

I — Εισαγωγή

1. Η υπό κρίση αίτηση αναίρεσης αποτελεί ένα ακόμη κεφάλαιο της μακράς δικαστικής διαμάχης μεταξύ της αμερικανικής ζυθοποιίας Anheuser-Busch Inc. και της τσεχικής ζυθοποιίας Budějovický Budvar, národní podnik (στο εξής: Budvar), στο πλαίσιο της οποίας έχουν μάλιστα εκδοθεί και αποφάσεις από το δικό μας Δικαστήριο [2]. Μολονότι οι προηγούμενες αυτές αποφάσεις ενδέχεται να έχουν κάποια σημασία για ορισμένα σημεία της προκείμενης δίκης, το νομικό πρόβλημα που ανακύπτει εδώ δεν έχει εξεταστεί μέχρι σήμερα από τη νομολογία του Δικαστηρίου.

2 — Η τελευταία από αυτές είναι η απόφαση της 29ης Ιουλίου 2010, C-214/09 P, Anheuser-Busch Inc. κατά ΓΕΕΑ και Budějovický Budvar (Συλλογή 2010, σ. I-7665). Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ιστορικό της διαμάχης των ζυθοποιιών και τις τελευταίες δικαστικές εξελίξεις, βλ. τις προτάσεις που ανέπτυξε ο γενικός εισαγγελέας Ruiz-Jarabo Colomer στις 5 Φεβρουαρίου 2009 στην υπόθεση C-478/07, Budějovický Budvar (απόφαση της 8ης Σεπτεμβρίου 2009, Συλλογή 2009, σ. I-7721).

2. Η απόφαση του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] της 16ης Δεκεμβρίου 2008 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-225/06, T-255/06, T-257/06 και T-309/09, Budějovický Budvar κατά Anheuser-Busch (BUD) [3], κατά της οποίας έχει ασκηθεί η αναίρεση, δέχτηκε τις προσφυγές ακύρωσης που είχε ασκήσει η Budvar κατά διαφόρων αποφάσεων του δεύτερου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: ΓΕΕΑ), με τις οποίες είχε απορριφθεί η ανακοπή που είχε υποβάλει η Budvar κατά της αίτησης της Anheuser-Busch να καταχωριστεί το σήμα Bud ως κοινοτικό σήμα.

3. Η ιδιαιτερότητα της προκείμενης υπόθεσης συνίσταται στο ότι η Budvar στήριξε την ανακοπή της κατά της καταχώρισης του Bud ως κοινοτικού σήματος στο άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα [4], επικαλούμενη την ύπαρξη προγενέστερου δικαιώματος επί της ονομασίας Bud, λόγω της ονομασίας προέλευσης που ισχυρίστηκε ότι προστατεύεται στην Αυστρία και στη Γαλλία βάσει διαφόρων διεθνών πράξεων.

4. Το Δικαστήριο καλείται συνεπώς να ερμηνεύσει για πρώτη φορά το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, και μάλιστα σε μια υπόθεση που δεν φαίνεται να είναι η πιο χαρακτηριστική περίπτωση εφαρμογής της προαναφερθείσας αρχής. Πράγματι, η εσωτερική λογική του άρθρου 8, παράγραφος 4, ενδείκνυται περισσότερο για δικαιώματα που γεννώνται από τη χρήση και μόνον ορισμένου σημείου (π.χ. ενός μη καταχωρισμένου σήματος, αλλά και, ανάλογα με την εφαρμοστέα νομοθεσία, ορισμένων επωνυμιών επιχειρήσεων, διακριτικών συμβόλων ή άλλων διακριτικών σημείων) παρά για δικαιώματα που προστατεύονται λόγω της καταχώρισής τους σε επίσημο μητρώο, όπως συμβαίνει εν προκειμένω.

5. Το τελευταίο αυτό στοιχείο είχε πιθανώς ιδιαίτερη βαρύτητα για τη γενική κατεύθυνση της απόφασης του Πρωτοδικείου, αλλά δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να ασκήσει επιρροή επί της έκβασης της αναιρετικής διαδικασίας. Η ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 4, πρέπει βέβαια να είναι αρκετά ελαστική, ώστε να μπορεί να εφαρμόζεται για τα ποικίλα διακριτικά σημεία που εμπίπτουν στη διάταξη αυτή. Η ερμηνεία αυτή πρέπει πάντως να τείνει να είναι κατά το δυνατόν ομοιόμορφη. Σε αντίθετη περίπτωση, οι προϋποθέσεις που θέτει η εν λόγω διάταξη δεν θα μπορούσαν να επιτελούν τη βασική λειτουργία που τους έχει ανατεθεί από τον κοινοτικό νομοθέτη, δηλαδή να διασφαλίζουν ότι τα σημεία αυτά θα στηρίζονται σε σταθερή βάση και θα έχουν πραγματική υπόσταση.

6. Οι προϋποθέσεις αυτές αφορούν κυρίως πραγματικά περιστατικά, οπότε η συνδρομή τους πρέπει να εξακριβώνεται από την άποψη αυτή. Αυτό πρέπει να ισχύει, κατά τη γνώμη μου, ακόμη και σε περιπτώσεις όπως η προκείμενη, όπου η ύπαρξη διεθνούς και επίσημης νομικής προστασίας δημιουργεί ενδεχομένως την ανάγκη προσαρμογής των

3 — Συλλογή 2008, σ. II-3555.
4 — ΕΕ L 11, σ. 1.

προϋποθέσεων σχετικά με τη «χρήση» και την «έκταση ισχύος» του σημείου.

II — Κανονιστικό πλαίσιο

Α — Ο Διακανονισμός της Λισαβόνας

7. Το άρθρο 1, παράγραφος 2, του Διακανονισμού της Λισαβόνας σχετικά με την προστασία των ονομασιών προέλευσης και τη διεθνή καταχώρισή τους [5] ορίζει ότι οι χώρες μέλη της εν λόγω συμφωνίας [6] αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προστατεύουν στο έδαφός τους τις ονομασίες προέλευσης των προϊόντων των λοιπών χωρών της «Ειδικής Ένωσης», που αναγνωρίζονται ως τέτοιες στη χώρα προέλευσης και έχουν καταχωριστεί στο Διεθνές Γραφείο που προβλέπει η Σύμβαση για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας (στο εξής: ΠΟΠΙ).

8. Κατά το άρθρο 5 του Διακανονισμού, η καταχώριση των ονομασιών προέλευσης πραγματοποιείται κατόπιν αίτησης των διοικητικών αρχών των συμβαλλόμενων χωρών, στο όνομα των φυσικών ή νομικών προσώπων, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα οποία έχουν δικαίωμα να χρησιμοποιούν τις ονομασίες αυτές βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Στο πλαίσιο αυτό, οι διοικητικές αρχές των συμβαλλόμενων χωρών μπορούν, εντός έτους από την παραλαβή της κοινοποίησης της καταχώρισης, να δηλώσουν ότι δεν μπορούν να εξασφαλίσουν την προστασία μιας ονομασίας προέλευσης, παραθέτοντας τους σχετικούς λόγους.

9. Σύμφωνα με το άρθρο 6 και το άρθρο 7, παράγραφος 1, η καταχωρισθείσα δυνάμει του Διακανονισμού της Λισαβόνας ονομασία προέλευσης δεν μπορεί να θεωρείται ότι έχει αποκτήσει γενικό χαρακτήρα, ενόσω προστατεύεται ως ονομασία προέλευσης στη χώρα προέλευσης.

10. Εξάλλου, σύμφωνα με τον κανόνα 16 του κανονισμού εκτέλεσης του Διακανονισμού της Λισαβόνας, όταν η διεθνής καταχώριση έχει τελεσίδικα παύσει να αναπτύσσει εγκύρως αποτελέσματα εντός συμβαλλόμενης χώρας και το σχετικό ανίσχυρο δεν μπορεί πλέον να προσβληθεί, πρέπει να ενημερώνεται σχετικώς το Διεθνές Γραφείο από την αρμόδια διοικητική αρχή της εν λόγω συμβαλλόμενης χώρας.

11. Η ονομασία προέλευσης Bud καταχωρίστηκε στο ΠΟΠΙ, κατ' εφαρμογή του Διακανονισμού της Λισαβόνας, στις 10 Μαρτίου 1975, με αριθμό καταχώρισης 598.

5 — Συνήφθη στις 31 Οκτωβρίου 1958, αναθεωρήθηκε στη Στοκχόλμη στις 14 Ιουλίου 1967 και τροποποιήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 1979 (*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 828, αριθ. 13172, σ. 205).

6 — Επί του παρόντος 26 χώρες, μεταξύ των οποίων η Τσεχική Δημοκρατία, απαρτίζουν την «Ένωση της Λισαβόνας» (http://www.wipo.int/treaties/en).

Β — *Η διμερής σύμβαση*

12. Στις 11 Ιουνίου 1976 η Δημοκρατία της Αυστρίας και η Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Τσεχοσλοβακίας συνήψαν συμφωνία σχετικά με την προστασία των ενδείξεων καταγωγής, των ονομασιών προέλευσης και των λοιπών προσδιορισμών της προέλευσης γεωργικών και βιομηχανικών προϊόντων (στο εξής: διμερής σύμβαση) [7].

13. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της σύμβασης αυτής, για τους σκοπούς της εν λόγω σύμβασης οι όροι γεωγραφικές ενδείξεις, ονομασίες προέλευσης και λοιποί προσδιορισμοί προέλευσης χρησιμοποιούνται για όλες τις ενδείξεις που προσδιορίζουν άμεσα ή έμμεσα την προέλευση των προϊόντων.

14. Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, της διμερούς σύμβασης, «οι τσεχοσλοβακικές ονομασίες οι οποίες απαριθμούνται σε συμφωνία συναπτόμενη δυνάμει του άρθρου 6 προορίζονται εντός της Δημοκρατίας της Αυστρίας αποκλειστικά για τα τσεχοσλοβακικά προϊόντα». Το άρθρο 5, παράγραφος 1, μέρος Β, σημείο 2, αναφέρει τις μπύρες μεταξύ των κατηγοριών των τσεχικών προϊόντων για τις οποίες ισχύει η προστασία που προβλέπει η διμερής σύμβαση· το δε παράρτημα Β της προαναφερθείσας συμφωνίας, στο οποίο παραπέμπει το άρθρο 6 της σύμβασης, περιλαμβάνει την ονομασία Bud στις τσεχοσλοβακικές ονομασίες για τα γεωργικά και βιομηχανικά προϊόντα (στη στήλη «ζύθοι»).

7 — Η συμφωνία αυτή δημοσιεύθηκε στην *Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich* (Εφημερίδα της Κυβέρνησης της Αυστρίας) της 19ης Φεβρουαρίου 1981 (*BGBl*, αριθ. 75/1981) και τέθηκε σε ισχύ στις 26 Φεβρουαρίου 1981 επ' αόριστο.

Γ — *Η νομοθεσία της Ένωσης*

15. Από τις 13 Απριλίου 2009 το κοινοτικό σήμα διέπεται από τον πρόσφατο κανονισμό (ΕΚ) 207/2009 [8]. Για την έκδοση όμως απόφασης επί της υπό κρίση αίτησης αναίρεσης έχουν εφαρμογή, ratione temporis, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) 40/94.

16. Το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, του οποίου την ερμηνεία αφορά η παρούσα αναιρετική διαδικασία, προβλέπει τα εξής:

«Κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου του μη καταχωρισμένου σήματος ή άλλου χρησιμοποιούμενου στις συναλλαγές σημείου το οποίο δεν έχει μόνον τοπική ισχύ, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση, όταν και εφόσον, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους που διέπει το σημείο αυτό:

α) δικαιώματα επί του λόγω σημείου έχουν αποκτηθεί πριν την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης κοινοτικού σήματος ή, ενδεχομένως, πριν από την ημερομηνία της προτεραιότητας που προβάλλεται σε υποστήριξη της αίτησης κοινοτικού σήματος,

β) το εν λόγω σημείο παρέχει στο δικαιούχο του το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση πλέον πρόσφατου σήματος.»

8 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ L 78, σ.1).

17. Το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του ίδιου κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«2. Μετά από αίτηση του καταθέτη, ο ανακόπτων δικαιούχος προγενέστερου κοινοτικού σήματος οφείλει να αποδείξει ότι, κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσης της αίτησης κοινοτικού σήματος, είχε γίνει ουσιαστική χρήση του προγενέστερου κοινοτικού σήματος στην Κοινότητα για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρήθηκε και επί των οποίων βασίζεται η ανακοπή του ή ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση, εφόσον, κατά την ημερομηνία αυτή, το προγενέστερο σήμα ήταν από πενταετίας τουλάχιστον καταχωρημένο. Αν δεν αποδειχθούν τα ανωτέρω, η ανακοπή απορρίπτεται. Αν το προγενέστερο κοινοτικό σήμα χρησιμοποιήθηκε για μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρήθηκε, τότε, για τους σκοπούς της εξέτασης της ανακοπής, θεωρείται καταχωρημένο μόνο για το μέρος αυτό των προϊόντων ή υπηρεσιών.

3. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται στα προγενέστερα εθνικά σήματα στα οποία αναφέρεται το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, υπό τον όρο ότι η χρήση στην Κοινότητα αντικαθίσταται από τη χρήση στο κράτος μέλος στο οποίο προστατεύεται το προγενέστερο εθνικό σήμα.»

18. Κατά το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, «κατά την ενώπιόν του διαδικασία, το Γραφείο εξετάζει τα πραγματικά περιστατικά· εντούτοις, σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχώρησης, η εξέταση περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και τα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα».

III — Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης ενώπιον του Πρωτοδικείου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

Α — *Τα πραγματικά περιστατικά και η διαδικασία ενώπιον του ΓΕΕΑ*

19. Την 1η Απριλίου 1996, στις 28 Ιουλίου 1999, στις 11 Απριλίου 2000 και στις 4 Ιουλίου 2000 η Anheuser-Busch Inc. υπέβαλε στο ΓΕΕΑ τέσσερις αιτήσεις καταχώρισης του (εικονιστικού και λεκτικού) σήματος Bud ως κοινοτικού σήματος.

20. Στις 5 Μαρτίου 1999, την 1η Αυγούστου 2000, στις 22 Μαΐου 2001 και στις 5 Ιουνίου 2001 η Budvar άσκησε ανακοπή, δυνάμει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94, κατά καθεμιάς από τις παραπάνω αιτήσεις, επικαλούμενη, πρώτον, βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, το

διεθνές εικονιστικό σήμα υπ' αριθ. 361 566, το οποίο είχε καταχωριστεί στην Αυστρία, στις χώρες Μπενελούξ και στην Ιταλία, και, δεύτερον, βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 4, του ίδιου κανονισμού, την ονομασία προέλευσης «Bud», που είχε καταχωριστεί στον ΠΟΠΙ στις 10 Μαρτίου 1975 και ίσχυε στη Γαλλία, στην Ιταλία και στην Πορτογαλία δυνάμει του Διακανονισμού της Λισαβόνας, καθώς και την ίδια ονομασία προέλευσης που προστατεύεται στην Αυστρία δυνάμει της διμερούς σύμβασης.

21. Με την απόφαση 2326/2004, της 16ης Ιουλίου 2004, το τμήμα ανακοπών δέχθηκε εν μέρει την ανακοπή κατά της καταχώρισης ενός από τα σήματα που αφορούσαν οι αιτήσεις. Αντίθετα, με τις αποφάσεις 4474/2004 και 4475/2004, της 23ης Δεκεμβρίου 2004, και 117/2005, της 26ης Ιανουαρίου 2005, το τμήμα ανακοπών απέρριψε τις ανακοπές της Budvar κατά της καταχώρισης των λοιπών τριών σημάτων. Η Budvar άσκησε προσφυγές κατά των τριών τελευταίων απορριπτικών αποφάσεων του τμήματος ανακοπών, ενώ η Anheuser-Busch πρόσβαλε την απόφαση της 16ης Ιουλίου 2004, με την οποία είχε γίνει εν μέρει δεκτή η ανακοπή.

22. Με αποφάσεις που εξέδωσε στις 14 Ιουνίου (υπόθεση R 234/2005-2), στις 28 Ιουνίου (υπόθεση R 241/2005-2) και την 1η Σεπτεμβρίου 2006 (υπόθεση R 305/2005-2), το δεύτερο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ απέρριψε τις προσφυγές της Budvar. Με απόφαση της 28ης Ιουνίου 2006 (υπόθεση R 802/2004-2), το τμήμα προσφυγών δέχθηκε την προσφυγή της Anheuser-Busch και απέρριψε την ανακοπή της Budvar στο σύνολό της.

23. Με τις τέσσερις αυτές αποφάσεις το τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ επισήμανε, πρώτον, ότι η Budvar δεν επικαλούνταν πλέον, προς στήριξη των ανακοπών της, το διεθνές εικονιστικό σήμα υπ' αριθ. 361 566, αλλά μόνον την ονομασία προέλευσης «Bud».

24. Δεύτερον, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι δυσχερώς θα μπορούσε να γίνει αντιληπτό πώς το σημείο BUD μπορεί να θεωρηθεί ως ονομασία προέλευσης ή, έστω, ως έμμεση ένδειξη γεωγραφικής προέλευσης και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, δεν θα μπορούσε να ευδοκιμήσει ανακοπή στηριζόμενη σε δικαίωμα φερόμενο ως δικαίωμα επί ονομασίας προέλευσης. το οποίο όμως δεν είναι ουσιαστικά τέτοιο δικαίωμα.

25. Τρίτον, το τμήμα προσφυγών, εφαρμόζοντας κατ' αναλογία το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 και τον κανόνα 22 του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 [9], έκρινε ανεπαρκείς τις αποδείξεις που είχε προσκομίσει η Budvar σχετικά με τη χρήση της ονομασίας προέλευσης «bud» στην

9 — Κανονισμός της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, περί της εφαρμογής του κανονισμού 40/94 (ΕΕ L 303, σ. 1).

Αυστρία, στη Γαλλία, στην Ιταλία και στην Πορτογαλία.

26. Τέταρτον και τελευταίο, το τμήμα προσφυγών έκρινε την ανακοπή απορριπτέα για τον λόγο ότι η Budvar δεν είχε αποδείξει ότι η επίμαχη ονομασία προέλευσης τής παρείχε το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρήση της λέξης «bud» ως σήματος στην Αυστρία ή στη Γαλλία.

Β — *Συνοπτική παρουσίαση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης*

27. Στις 26 Αυγούστου [10], στις 15 Σεπτεμβρίου [11] και στις 14 Νοεμβρίου 2006 [12] η Budvar άσκησε ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγές με αίτημα την ακύρωση των παραπάνω αποφάσεων του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ. Η προσφεύγουσα επικαλέστηκε, προς στήριξη του αιτήματός της, ένα μόνο λόγο ακύρωσης, που αφορούσε την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94. Ο μοναδικός αυτός λόγος ακύρωσης που πρόβαλε η Budvar είχε δύο σκέλη: το πρώτο σκέλος αφορούσε το κύρος της ονομασίας προέλευσης «bud» (το τμήμα προσφυγών είχε κρίνει ότι το σημείο BUD δεν αποτελούσε ονομασία προέλευσης), ενώ το δεύτερο αφορούσε το ζήτημα αν είχαν εφαρμογή οι προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 (όπως υποστήριζε η Budvar, αλλά δεν είχε δεχτεί το τμήμα προσφυγών).

28. Το Πρωτοδικείο, με την αναιρεσιβαλλόμενη εν προκειμένω απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2008, δέχτηκε την προσφυγή ακύρωσης που είχε ασκήσει η Budvar, καθόσον δέχτηκε τον προαναφερθέντα μοναδικό λόγο ακύρωσης κατ' αμφότερα τα σκέλη του.

29. Το Πρωτοδικείο δέχτηκε το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου ακύρωσης, αφού έκανε διάκριση, ενόψει της ανάλυσής του, μεταξύ της ονομασίας προέλευσης «bud» που είχε καταχωριστεί δυνάμει του Διακανονισμού της Λισαβόνας και της ονομασίας «bud» που προστατεύεται δυνάμει της διμερούς σύμβασης.

30. Όσον φορά την πρώτη ονομασία, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ότι, κατά τη νομολογία του, «το κύρος ενός εθνικού σήματος δεν μπορεί να αμφισβητηθεί στο πλαίσιο διαδικασίας καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος» (σκέψη 88), οπότε συνήγαγε ότι, στο πλαίσιο του συστήματος καθιερώνει ο [...] κανονισμός [40/94], το ΓΕΕΑ πρέπει να συνεκτιμά τυχόν προγενέστερα, προστατευόμενα σε εθνικό επίπεδο, δικαιώματα (σκέψη 89). Εφόσον τα αποτελέσματα της ονομασίας προέλευσης «bud» δεν είχαν ακυρωθεί οριστικά στη Γαλλία, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το τμήμα προσφυγών έπρεπε να λάβει υπόψη του την οικεία εθνική νομοθεσία και την πραγματοποιηθείσα δυνάμει του Διακανονισμού της Λισαβόνας καταχώριση, χωρίς να μπορεί να αμφισβητήσει ότι το προβληθέν προγενέστερο δικαίωμα συνιστά «ονομασία προέλευσης» (σκέψη 90).

10 — Υπόθεση Τ-225/06.

11 — Υποθέσεις Τ-255/06 και Τ-257/06.

12 — Υπόθεση Τ-309/06.

31. Όσον φορά τη δεύτερη ονομασία, το Πρωτοδικείο τόνισε ότι, κατά το άρθρο 2 της διμερούς σύμβασης, «για να περιληφθούν όλες οι σχετικές ενδείξεις ή ονομασίες στη διμερή συμφωνία και να τύχουν, ως εκ τούτου, της προστασίας που αυτή παρέχει, αρκεί να σχετίζονται, ευθέως ή εμμέσως, με την προέλευση ενός προϊόντος» (σκέψη 94). Κατόπιν αυτών, το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε ότι το τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ κακώς έκρινε ότι η ονομασία «bud» προστατεύεται ειδικά ως «ονομασία προέλευσης» δυνάμει της διμερούς σύμβασης (σκέψη 95). Εξάλλου, το Πρωτοδικείο επισήμανε ότι η διμερής σύμβαση εξακολουθεί να παράγει αποτελέσματα στην Αυστρία όσον αφορά την προστασία της ονομασίας «bud», καθόσον αφενός δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι η Αυστρία ή η Τσεχική Δημοκρατία έχουν καταγγείλει την εν λόγω σύμβαση και αφετέρου οι εκκρεμείς στην Αυστρία δικαστικές υποθέσεις δεν έχουν τελεσιδικήσει (σκέψη 98).

32. Το Πρωτοδικείο, λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω στοιχεία, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το τμήμα προσφυγών είχε παραβεί το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, καθόσον είχε δεχτεί, πρώτον, ότι τα προβληθέντα προγενέστερα δικαιώματα δεν αποτελούσαν «ονομασία προέλευσης», δεύτερον, ότι ήταν «δευτερεύουσας σημασίας» το ζήτημα αν το σημείο BUD προστατεύεται, ειδικότερα στη Γαλλία και στην Αυστρία, ως ονομασία προέλευσης και, τέλος, ότι δεν ήταν δυνατό να ευδοκιμήσει ανακοπή επ' αυτής της βάσης (σκέψεις 92 και 97 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης).

33. Το Πρωτοδικείο δέχτηκε τον μοναδικό λόγο ακύρωσης και κατά το δεύτερο σκέλος του, το οποίο αφορούσε την εφαρμογή των προϋποθέσεων του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94. Στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του λόγου ακύρωσης η Budvar είχε επίσης διατυπώσει δύο αιτιάσεις.

34. Η πρώτη αιτίαση αφορούσε τις προϋποθέσεις χρήσης του σημείου στις συναλλαγές και την «όχι μόνον τοπική ισχύ» του.

35. Όσον αφορά την εξακρίβωση της συνδρομής της προϋπόθεσης που αφορά τη χρήση των επίμαχων σημείων στις συναλλαγές, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, διότι εφάρμοσε, κατ' αναλογία, τις κοινοτικές διατάξεις που αφορούν την «ουσιαστική» χρήση του προγενέστερου σήματος (άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94). Πρώτον, στο άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 δεν γίνεται λόγος για «ουσιαστική» χρήση του σημείου στο οποίο στηρίζεται η ανακοπή (σκέψη 164 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης). Δεύτερον, στο πλαίσιο του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, του άρθρου 5, παράγραφος 1, και του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104/ΕΟΚ [13], το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο αποφαίνονται παγίως ότι «ένα

13 — Οδηγία του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ 1989, L 40, σ. 1).

σημείο χρησιμοποιείται όντως στις "συναλλαγές", αν η χρήση του εντάσσεται στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας που επιδιώκει οικονομικά πλεονεκτήματα, και όχι στον ιδιωτικό τομέα» (σκέψη 165). Τρίτον, στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, «τα δικαιώματα επί ορισμένων σημείων δεν αποσβένονται παρά το γεγονός ότι τα σημεία αυτά δεν τυγχάνουν "ουσιαστικής" χρήσης» (σκέψη 166). Και, τέταρτον, το Πρωτοδικείο τόνισε ότι, στο πλαίσιο της κατ' αναλογία εφαρμογής του άρθρου 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 και του κανόνα 22 του κανονισμού 2868/95 στη συγκεκριμένη περίπτωση, το τμήμα προσφυγών ανέλυσε, μεταξύ άλλων, τη χρήση του επίμαχου σημείου χωριστά ως προς την Αυστρία, τη Γαλλία, την Ιταλία και την Πορτογαλία, δηλαδή χωριστά για την κάθε περιοχή εντός της οποίας προστατεύεται, κατά την Budvar, η ονομασία «bud», παρά το γεγονός ότι τα σημεία για τα οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού μπορούν να «προστατεύονται εντός συγκεκριμένου κράτους, έστω και αν δεν έχουν χρησιμοποιηθεί εκεί, αλλά μόνον εντός άλλου κράτους» (σκέψη 167).

36. Ομοίως, το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε ότι «μια ένδειξη γεωγραφικής προελεύσεως προϊόντος μπορεί να χρησιμοποιηθεί στις συναλλαγές όπως ένα σήμα», χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η συγκεκριμένη ονομασία χρησιμοποιείται «ως σήμα» και, συνεπώς, χάνει την πρωταρχική λειτουργία της (σκέψη 175 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης).

37. Όσον αφορά την προϋπόθεση σχετικά με την έκταση ισχύος, το Πρωτοδικείο δέχτηκε ότι το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 αφορά την έκταση της ισχύος του επίμαχου σημείου και όχι την έκταση της χρήσης του. Αυτή η έκταση ισχύος του σημείου περιλαμβάνει τη γεωγραφική έκταση της προστασίας του, η οποία δεν πρέπει να έχει τοπικό μόνο χαρακτήρα. Για τους λόγους αυτούς το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε επίσης σε νομική πλάνη επειδή, όσον αφορά τη Γαλλία, συσχέτισε την απόδειξη της χρήσης του επίμαχου σημείου με την προϋπόθεση να μην έχει το σχετικό δικαίωμα τοπική μόνον ισχύ (σκέψεις 180 και 181).

38. Το Πρωτοδικείο, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, κατέληξε ότι έπρεπε να γίνει δεκτή η πρώτη αιτίαση που είχε διατυπωθεί στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του μοναδικού λόγου ακύρωσης, διότι ήταν βάσιμη.

39. Η δεύτερη αιτίαση που διατυπώθηκε στο πλαίσιο του δεύτερου σκέλους του μοναδικού λόγου ακύρωσης αφορούσε το δικαίωμα που απέρρεε από το σημείο στο οποίο στηριζόταν η ανακοπή. Επ' αυτού το τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ είχε αναφερθεί μόνο στις αυστριακές και στις γαλλικές δικαστικές αποφάσεις, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η Budvar δεν είχε αποδείξει ότι το επίμαχο σημείο τής παρέχει το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρήση των πλέον πρόσφατων σημάτων. Το Πρωτοδικείο υπενθύμισε πάντως ότι καμία από τις αποφάσεις αυτές δεν είχε αποκτήσει ακόμη ισχύ δεδικασμένου, οπότε το τμήμα προσφυγών δεν μπορούσε να στηρίξει το συμπέρασμά του μόνο στις αποφάσεις αυτές και έπρεπε να έχει λάβει

επίσης υπόψη του τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που είχε επικαλεστεί η Budvar, περιλαμβανομένων και των διατάξεων του Διακανονισμού της Λισαβόνας και της διμερούς σύμβασης (σκέψη 192). Συναφώς το Πρωτοδικείο υπενθύμισε ότι το ΓΕΕΑ πρέπει να ζητεί αυτοβούλως πληροφορίες, χρησιμοποιώντας τα μέσα που κρίνει αναγκαία προς τον σκοπό αυτόν, σχετικά με τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους (σκέψη 193). Κατόπιν αυτών, το Πρωτοδικείο κατέληξε ότι το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε πλάνη, διότι δεν έλαβε υπόψη του όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, προκειμένου να διαπιστώσει αν η Budvar έχει, δυνάμει της νομοθεσίας του οικείου κράτους μέλους, το δικαίωμα να απαγορεύει τη χρήση ενός πιο πρόσφατου σήματος, κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 (σκέψη 199).

IV — Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων

40. Η αίτηση αναίρεσης της Anheuser-Busch περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Μαρτίου 2009, τα υπομνήματα αντίκρουσης της Budvar και του ΓΕΕΑ στις 22 και στις 25 Μαΐου 2009 αντίστοιχα· δεν κατατέθηκαν υπομνήματα απάντησης ή ανταπάντησης.

41. Η Anheuser-Busch ζητεί από το Δικαστήριο να εξαφανίσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση (με την εξαίρεση του πρώτου σημείου του διατακτικού, το οποίο αφορά τη συνεκδίκαση των υποθέσεων), να αποφασίσει να εκδικάσει το ίδιο τη διαφορά και να απορρίψει τα αιτήματα που υποβλήθηκαν πρωτοδίκως ή, επικουρικώς, να αναπέμψει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο και, σε κάθε περίπτωση, να καταδικάσει την Budvar στα δικαστικά έξοδα.

42. Το ΓΕΕΑ διατυπώνει τα ίδια αιτήματα, ενώ η Budvar ζητεί την επικύρωση της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και την καταδίκη της αναιρεσείουσας στα δικαστικά έξοδα.

43. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 2ας Ιουνίου 2010 οι εκπρόσωποι της Anheuser-Busch, της Budvar και του ΓΕΕΑ ανέπτυξαν προφορικά τους ισχυρισμούς τους και απάντησαν στις ερωτήσεις που τους έθεσαν τα μέλη του τμήματος μείζονος σύνθεσης και ο γενικός εισαγγελέας.

V — Προκαταρκτικές παρατηρήσεις σχετικά με το άρθρο 8 του κανονισμού 40/94

44. Πριν προχωρήσω στην ανάλυση της υπό κρίση αίτησης αναίρεσης, ενδείκνυται να διατυπώσω ορισμένες γενικές σκέψεις σχετικά με το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, αφού το βασικό ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι η ερμηνεία της εν λόγω διάταξης, για την οποία δεν υπάρχει νομολογία του Δικαστηρίου. Για την ορθή ερμηνεία της είναι επίσης απαραίτητο να ληφθούν υπόψη οι λοιπές παράγραφοι του εν λόγω άρθρου 8.

Α — *Ανακοπή στηριζόμενη σε προγενέστερο καταχωρισμένο σήμα: άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2*

45. Το άρθρο 8, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 40/94 ρυθμίζει την ανακοπή που ασκείται με βάση προγενέστερο σήμα κατά της καταχώρισης ενός κοινοτικού σήματος. Ειδικότερα, η παράγραφος 2 επιτρέπει την άσκηση ανακοπής στηριζόμενης σε προγενέστερο καταχωρισμένο (κοινοτικό, εθνικό ή διεθνές) σήμα και επιφυλάσσει την ίδια μεταχείριση και στα εθνικά σήματα που, μολονότι δεν έχουν καταχωριστεί [14], είναι παγκοίνως γνωστά σε ένα κράτος μέλος λόγω της ιδιαίτερα ευρείας χρήσης τους [15].

46. Ο κανονισμός 40/94 επιβάλλει μια σειρά προϋποθέσεων από τις οποίες εξαρτάται η ευδοκίμηση της ανακοπής που στηρίζεται σε ένα από αυτά τα προγενέστερα σήματα.

47. Πρώτον, σύμφωνα με το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού, πρέπει, κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγούνται της δημοσίευσης της αίτησης κοινοτικού σήματος, να έχει γίνει «ουσιαστική χρήση» του προγενέστερου σήματος στην Κοινότητα ή στο οικείο κράτος μέλος, για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία έχει καταχωριστεί.

48. Δεύτερον, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού, ο δικαιούχος ενός από αυτά τα προγενέστερα σήματα οφείλει επίσης να αποδείξει ότι το σήμα, κατά της καταχώρισης του οποίου ασκεί την ανακοπή, είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο με το δικό του και ότι, λόγω του πανομοιότυπου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία προστατεύεται το προγενέστερο σήμα [16].

49. Η τρίτη προϋπόθεση είναι συνεπώς η λεγόμενη αρχή της ειδικότητας: η ευδοκίμηση της ανακοπής είναι δυνατή μόνο όταν η καταχώριση του σήματος ζητείται για αγαθά ή υπηρεσίες που είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες για τα οποία ισχύει η προστασία του προγενέστερου σήματος. Η εφαρμογή της αρχής αυτής επιδέχεται πάντως μια εξαίρεση, που αφορά την περίπτωση σήματος με ιδιαίτερη φήμη εντός της Κοινότητας ή κράτους μέλους. Στην περίπτωση αυτή η ανακοπή θα γίνει δεκτή ακόμη και αν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες δεν είναι παρόμοια, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση του αιτούμενου σήματος, χωρίς εύλογη αιτία, προσπορίζει στο σήμα αυτό αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος ή βλάπτει τον διακριτικό αυτό χαρακτήρα ή τη φήμη αυτή (άρθρο 8, παράγραφος 5).

14 — Το άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο γ΄, δεν περιέχει συναφώς καμία διευκρίνιση.

15 — Το άρθρο 6α της Σύμβασης των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, της 20ής Μαρτίου 1883 (*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 828, αριθ. 11847, σ. 108), στο οποίο παραπέμπει στο σημείο αυτό ο κοινοτικός κανονισμός, επιβάλλει την υποχρέωση προστασίας των παγκοίνως γνωστών σημάτων των οποίων δικαιούχοι είναι πρόσωπα που εμπίπτουν στις ευεργετικές διατάξεις της σύμβασης αυτής.

16 — Από το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο α΄, του κανονισμού συνάγεται πάντως ότι, όταν τα σήματα και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες είναι πανομοιότυπα, τεκμαίρεται η ύπαρξη κινδύνου σύγχυσης.

Β — *Ανακοπή στηριζόμενη σε άλλα σημεία: άρθρο 8, παράγραφος 4*

50. Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, το άρθρο 8 του κανονισμού 40/94 εξετάζει επίσης τη δυνατότητα επίκλησης, κατά την άσκηση ανακοπής κατά της καταχώρισης κοινοτικού σήματος, άλλων σημείων, τα οποία δεν είναι ούτε καταχωρισμένα σήματα ούτε παγκοίνως γνωστά σήματα.

51. Ειδικότερα, το άρθρο 8, παράγραφος 4, επιτρέπει να ασκεί ανακοπή ο «δικαιούχος μη καταχωρημένου σήματος ή άλλου χρησιμοποιούμενου στις συναλλαγές σημείου το οποίο δεν έχει μόνον τοπική ισχύ». Η διάταξη αυτή ανοίγει επομένως τον δρόμο για μια απροσδιόριστη σχετικά κατηγορία σημείων (1), μολονότι θέτει ορισμένες προϋποθέσεις προς διασφάλιση μιας σταθερής βάσης (2).

1. Το άρθρο 8, παράγραφος 4, καλύπτει πολύ ανομοιογενή σημεία

52. Η ασάφεια ως προς τη φύση των σημείων των οποίων είναι δυνατή η επίκληση κατά την παράγραφο 4 συνεπάγεται ότι η διάταξη αυτή λειτουργεί στην πράξη σαν ένα είδος γενικής ρήτρας ή σαν ένα σύνολο ετερόκλιτων σημείων που καλύπτει όχι μόνο τα μη καταχωρισμένα σήματα που δεν ανταποκρίνονται στο κριτήριο της μεγάλης φήμης [17], αλλά και οποιαδήποτε άλλα σημεία που χρησιμοποιούνται στις συναλλαγές και δεν έχουν μόνον τοπική ισχύ.

53. Αυτή η αρχική ασάφεια ως προς την οριοθέτηση του καθ' ύλη πεδίου εφαρμογής της εν λόγω διάταξης οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι τα μη καταχωρισμένα σήματα και τα λοιπά σήματα της προαναφερθείσας παραγράφου 4 δημιουργούνται, αναγνωρίζονται και προστατεύονται σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες, οι οποίες ενδέχεται φυσικά να εμφανίζουν μεγάλη ανομοιογένεια. Την ανομοιογένεια αυτή περιγράφουν οι Opposition Guidelines, τις οποίες έχει δημοσιεύσει το ΓΕΕΑ [18] και στις οποίες περιλαμβάνεται ένας μη εξαντλητικός κατάλογος των σημείων που θα μπορούσαν να αποτελούν, στα διάφορα κράτη μέλη, «προγενέστερα δικαιώματα» κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94. Πέρα από τα μη καταχωρισμένα σήματα, οι εν λόγω Guidelines αναφέρουν μεταξύ των σημείων αυτών τις εμπορικές και τις εταιρικές επωνυμίες, τους διακριτικούς τίτλους, τους τίτλους δημοσιευμάτων και τις γεωγραφικές ενδείξεις. Σε γενικές γραμμές δηλαδή, η εν λόγω διάταξη καλύπτει αφενός

17 — Αν ανταποκρίνονταν στο κριτήριο αυτό, η ανακοπή θα έπρεπε να στηριχτεί στην παράγραφο 2, στοιχείο γ΄.

18 — Guidelines Concerning Proceedings before the Office for Harmonization in the Internal Market (Trade Marks and Designs). Part C: OPPOSITION GUIDELINES (σ. 312 έως 339).

διάφορα σημεία που επιτελούν λειτουργία εξατομίκευσης των εμπορικών δραστηριοτήτων τις οποίες αφορούν και αφετέρου σημεία που προσδιορίζουν την προέλευση των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία ή για τις οποίες χρησιμοποιούνται.

54. Η πλειονότητα των σημείων αυτών (ανεξάρτητα από το αν είναι σήματα ή όχι) δεν ανταποκρίνονται στο κλασικό σχήμα της καταχώρισης, διότι το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης τους αποκτάται ή παγιώνεται λόγω της χρησιμοποίησής τους, χωρίς να χρειάζεται καμία εγγραφή σε επίσημο μητρώο [19]. Εντούτοις, το άρθρο 8, παράγραφος 4, καλύπτει και σημεία που έχουν καταχωριστεί, μεταξύ των οποίων, έστω και αν δεν αποτελεί την πιο χαρακτηριστική περίπτωση εφαρμογής της διάταξης αυτής, καταλέγονται οι γεωγραφικές ενδείξεις που προστατεύονται σε ένα κράτος μέλος για τον λόγο ότι έχουν καταχωριστεί σύμφωνα με τον Διακανονισμό της Λισαβόνας ή με άλλη πράξη διεθνούς δικαίου.

55. Στο σημείο αυτό θα ήθελα να κάνω μια παρένθεση και να προσπαθήσω να εξακριβώσω ποιες είναι συγκεκριμένα οι γεωγραφικές ενδείξεις των οποίων επιτρέπεται η επίκληση στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 4.

56. Πρώτον, αποκλείονται οι γεωγραφικές ενδείξεις που έχουν καταχωριστεί σε κοινοτικό επίπεδο, καθόσον, μολονότι ο κανονισμός 40/94 δεν παρέχει συναφώς καμία διευκρίνιση, το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) 510/2006 [20] ορίζει ότι, «εάν μια ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη καταχωρίζεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η αίτηση καταχώρισης ενός εμπορικού σήματος που αντιστοιχεί σε μία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 13 και αφορά την ίδια κατηγορία προϊόντων απορρίπτεται, εάν η αίτηση καταχώρισης του εμπορικού σήματος υποβάλλεται μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης καταχώρισης στην Επιτροπή». Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ια΄, του νέου κανονισμού για το κοινοτικό σήμα [21] πρόσθεσε τις κοινοτικές ονομασίες προέλευσης και γεωγραφικές ενδείξεις στους απόλυτους λόγους απαραδέκτου των αιτήσεων καταχώρισης κοινοτικών σημάτων.

57. Κατά συνέπεια, το άρθρο 8, παράγραφος 4, μπορεί να εφαρμοστεί μόνο για τις γεωγραφικές ενδείξεις που *δεν είναι* καταχωρισμένες σε κοινοτικό επίπεδο, αλλά προστατεύονται σε εθνικό επίπεδο. Μεταξύ αυτών των ενδείξεων καταλέγονται ενδεχομένως και αυτές που έχουν καταχωριστεί

19 — Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από τα εκτιθέμενα στις Opposition Guidelines σχετικά με τα εν λόγω σημεία.

20 — Κανονισμός του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ L 93, σ. 12).

21 — Πρόκειται για τον προπαρατεθέντα κανονισμό 207/2009.

σύμφωνα με τον Διακανονισμό της Λισαβόνας ή με άλλη πράξη διεθνούς δικαίου [22].

58. Για αυτή την κατηγορία σημείων ισχύει μια επισημότερη μορφή προστασίας, καθόσον έχει προηγηθεί καταχώριση. Κατά τη γνώμη μου, εφόσον η καταχώριση αυτή έχει συστατικό χαρακτήρα, η ύπαρξη καταχώρισης είναι το μόνο στοιχείο που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για να εξακριβωθεί το κύρος της επίμαχης γεωγραφικής ένδειξης. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η καταχώριση και μόνο αρκεί για να υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 4: οι προϋποθέσεις που θέτει η εν λόγω διάταξη σχετικά με τη χρήση, την έκταση ισχύος και τα χαρακτηριστικά του δικαιώματος ισχύουν και στην περίπτωση των μη κοινοτικών γεωγραφικών ενδείξεων, οι οποίες δεν μπορούν να προβληθούν κατά της αίτησης καταχώρισης κοινοτικού σήματος παρά μόνο με βάση το άρθρο 8, παράγραφος 4.

59. Κατά συνέπεια, θεωρώ, αντίθετα από ό,τι υποστήριξε η Budvar κατά την προφορική διαδικασία [23], ότι η ιδιαίτερη φύση αυτής της κατηγορίας σημείων και η προστασία που μπορεί να τους παρέχεται λόγω της διεθνούς καταχώρισής τους δεν συνεπάγονται απαλλαγή από την υποχρέωση πλήρωσης των προϋποθέσεων που θέτει η εν λόγω διάταξη. Μόνον η πλήρωση αυτών των προϋποθέσεων μπορεί να διασφαλίσει ότι, μολονότι πρόκειται για απλές γεωγραφικές ενδείξεις (για τις οποίες επομένως δεν υπάρχει δυνατότητα κοινοτικής προστασίας), οι ενδείξεις αυτές είναι άξιες της ειδικής αυτής προστασίας, λόγω της υπόστασής τους και της σταθερής τους βάσης· ειδάλλως θα εξομοιώνονταν με τις κοινοτικές ονομασίες προέλευσης ή γεωγραφικές ενδείξεις.

22 — Κατά την άποψή μου, αν ληφθεί υπόψη το διατακτικό της προπαρατεθείσας απόφασης του Δικαστηρίου της 8ης Σεπτεμβρίου 2009, Budějovický Budvar, η ύπαρξη αυτής της κατηγορίας γεωγραφικών ενδείξεων εξακολουθεί να είναι δυνατή, εφόσον πρόκειται για απλές ενδείξεις, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 510/2006. Αντίθετα, από την προπαρατεθείσα απόφαση συνάγεται ότι οι ειδικές ονομασίες προέλευσης και γεωγραφικές ενδείξεις οι οποίες δεν έχουν καταχωριστεί σε κοινοτικό επίπεδο, μολονότι υπήρχε τέτοια δυνατότητα, δεν μπορούν να εξακολουθήσουν να προστατεύονται σε εθνικό επίπεδο, και συγκεκριμένα βάσει διμερούς σύμβασης μεταξύ δύο κρατών μελών. Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Budvar επικαλέστηκε ρητά το σημείο BUD ως «ονομασία προέλευσης». Ανεξάρτητα από τις αμφιβολίες που μπορεί να υπάρχουν σχετικά με την πραγματική του φύση, το γεγονός και μόνον ότι το σημείο αυτό παρουσιάστηκε ως ονομασία προέλευσης που δεν είχε καταχωριστεί σε κοινοτικό επίπεδο θα μπορούσε να συνεπάγεται, κατ' εφαρμογή της προπαρατεθείσας νομολογίας σχετικά με ότι ο κανονισμός 510/2006 περιέχει περιοριστική απαρίθμηση, ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί έγκυρη βάση για την ανακοπή. Εν πάση περιπτώσει, είναι βέβαιο ότι οι παραπάνω σκέψεις δεν ασκούν καμία επιρροή στην προκείμενη διαδικασία, αφού η Anheuser-Busch δεν πρόβαλε αυτό το πιθανό ελάττωμα του αντιταχθέντος σημείου· εξάλλου, δεν πρόκειται εδώ για ισχυρισμό που το Δικαστήριο θα μπορούσε ή θα όφειλε να εκτιμήσει αυτεπαγγέλτως, και μάλιστα κατά την αναιρετική διαδικασία.
Όσον αφορά τους λόγους «δημόσιας τάξης», βλ. τις προτάσεις που ανέπτυξε ο γενικός εισαγγελέας F. Jacobs στις 30 Μαρτίου 2000 στην υπόθεση Salzgitter κατά Επιτροπής (απόφαση της 13ης Ιουλίου 2000, C-210/98 P, Συλλογή 2000, σ. I-5843, σημεία 141 έως 143), ή τις προτάσεις που ανέπτυξε ο γενικός εισαγγελέας P. Mengozzi την 1η Μαρτίου 2007 στην υπόθεση Common Market Fertilizers (απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2007, C-443/05 P, Συλλογή 2007, σ. I-7209, σημεία 102 και 103). Βλ. επίσης: Vesterdorf, B.: «Le relevé d'office par le juge communautaire», *Une Communauté de droit: Festschrift für G.C. Rodríguez Iglesias,* Nomos, 2003, σ. 551 επ.

23 — Όπως προκύπτει από τη σκέψη 13(b) της προπαρατεθείσας απόφασης του τμήματος προσφυγών της 14ης Ιουνίου 2006, η Budvar υποστήριξε την ίδια ακριβώς άποψη ενώπιον του ΓΕΕΑ κατά τη διαδικασία της ανακοπής.

2. Με τις προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι τα σημεία των οποίων γίνεται επίκληση κατ' εφαρμογή της διάταξης αυτής στηρίζονται σε σταθερή βάση

60. Η αρχική ευρύτητα του άρθρου 8, παράγραφος 4, το οποίο είναι γενναιόδωρο σχετικά με το είδος των σημείων που παρέχουν δικαίωμα άσκησης ανακοπής με βάση τη διάταξη αυτή, περιορίζεται αμέσως μετά, με την επιβολή διαφόρων προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούν τα σημεία αυτά για να αποτελούν λόγο απαραδέκτου της καταχώρισης ενός κοινοτικού σήματος.

61. Ο βασικός σκοπός των προϋποθέσεων αυτών είναι ακριβώς ο περιορισμός της έκτασης εφαρμογής αυτού του λόγου ανακοπής, ώστε ο λόγος αυτός να μπορεί να προβληθεί μόνο από τους δικαιούχους ιδιαίτερα σημαντικών σημείων, τα οποία να στηρίζονται σε σταθερή βάση. Η προπαρατεθείσα παράγραφος 4 επιβάλλει συγκεκριμένα:

— Πρώτον, δύο προϋποθέσεις με σκοπό να διασφαλιστεί ότι για το σημείο παρέχεται ειδική προστασία σε εθνικό επίπεδο (συγκεκριμένα, ότι εν λόγω σημείο «παρέχει στον δικαιούχο του το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση πλέον πρόσφατου σήματος») και ότι ο δικαιούχος απέκτησε το δικαίωμα να το χρησιμοποιεί πριν από την κατάθεση της αίτησης κοινοτικού σήματος ή πριν από την ημερομηνία της προτεραιότητας που προβάλλεται σε υποστήριξη της αίτησης κοινοτικού σήματος. Οι προϋποθέσεις αυτές, οι οποίες προβλέπονται στα στοιχεία α΄ και β΄ του άρθρου 8, παράγραφος 4, πρέπει ευλόγως να εξετάζονται «σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους που διέπει το σημείο αυτό».

— Δεύτερον, δύο προϋποθέσεις (τη «χρήση στις συναλλαγές» και την «όχι μόνον τοπική ισχύ») με σκοπό να διασφαλιστεί ότι, πέρα από την προστασία τους σε εθνικό επίπεδο, πρόκειται για σημεία που έχουν κάποια εμπορική παρουσία και σπουδαιότητα.

62. Ο κοινοτικός νομοθέτης είχε επομένως ως αφετηρία την ανάγκη προστασίας των σημείων που έχουν αναγνωριστεί σε εθνικό επίπεδο, αλλά διαμόρφωσε δύο επίπεδα προστασίας: το πρώτο αφορά τα σημεία που έχουν ιδιαίτερη σπουδαιότητα λόγω της «χρήσης τους στις συναλλαγές» και της «όχι μόνον τοπικής ισχύος τους» και τα οποία μπορούν να εμποδίσουν, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, την καταχώριση κοινοτικού σήματος· το δεύτερο επίπεδο προστασίας αφορά τα δικαιώματα με τοπική μόνον ισχύ, τα οποία δεν μπορούν να εμποδίσουν την καταχώριση του κοινοτικού σήματος, αλλά μπορούν να εμποδίσουν, κατ' εφαρμογή του άρθρου 107 του ίδιου κανονισμού, τη χρήση του κοινοτικού σήματος στο έδαφος στο οποίο προστατεύεται το εν λόγω δικαίωμα.

63. Με βάση το διπλό κριτήριο της «χρήσης» και της «έκτασης ισχύος» επιλέγονται μεταξύ των εθνικών σημείων και προστατεύονται ιδιαίτερα όσα έχουν ορισμένα χαρακτηριστικά λόγω των οποίων δικαιολογείται η ματαίωση της κοινοτικής καταχώρισης ενός σήματος. Ο λόγος είναι, όπως ορθά τονίζει η αναιρεσείουσα, ότι, αν οποιοδήποτε εθνικό σημείο μπορούσε να εμποδίσει την καταχώριση κοινοτικού σήματος, θα ήταν στην πράξη αδύνατο να υπάρξει ενιαίο σήμα σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το κοινοτικό σήμα, εφόσον καταχωριστεί, είναι έγκυρο

και προστατεύεται σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης (άρθρο 1 του κανονισμού 40/94). Κατά συνέπεια, για να μπορεί ένα εθνικό σημείο ή ένα σημείο που προστατεύεται σε διάφορα κράτη μέλη να παρακωλύσει αυτή τη διαδικασία καταχώρισης, το σημείο αυτό πρέπει να έχει ιδιαίτερη δύναμη, δηλαδή ορισμένα χαρακτηριστικά που του επιτρέπουν να ματαιώσει, με αποτελέσματα που θα ισχύουν για ολόκληρη την Ένωση, την καταχώριση ενός σήματος.

64. Κατά την άποψή μου, τα χαρακτηριστικά αυτά δεν αποτελούν αυτόματη συνέπεια κάποιας καταχώρισης. Η διατύπωση που χρησιμοποίησε ο νομοθέτης δείχνει ότι η εκτίμηση πρέπει να βασίζεται περισσότερο στα πραγματικά στοιχεία και να συναρτάται προς τη σπουδαιότητα του σημείου κατά τις συναλλαγές. Σε τελική ανάλυση, πρόκειται για προϋποθέσεις που ο νομοθέτης εντάσσει ενσυνείδητα στο πλαίσιο των πραγματικών στοιχείων και που συναρτώνται περισσότερο προς τα πραγματικά περιστατικά παρά προς το αφηρημένο στοιχείο της ένδικης προστασίας.

65. Για τα περισσότερα από τα σημεία που καλύπτονται από το άρθρο αυτό υφίστανται παράλληλα αμφότερα τα στοιχεία αυτά. Όταν δεν συμβαίνει αυτό, όπως π.χ. στην υπό κρίση υπόθεση, το άρθρο 8, παράγραφος 4, επιβάλλει μια συμπληρωματική επαλήθευση των πραγματικών περιστατικών σχετικά με το πού, το πότε και υπό ποιες συνθήκες είχε γίνει η χρήση του οικείου σημείου. Μολονότι η νομική προστασία του σε εθνικό επίπεδο είναι ανεξάρτητη από τα πραγματικά αυτά στοιχεία και υφίσταται ανεξάρτητα από τη χρήση του, το εν λόγω σημείο μπορεί να αντιταχθεί στο πλαίσιο ανακοπής μόνον αν πληροί τις προϋποθέσεις αυτές, με τις οποίες επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι το σημείο αυτό έχει κάποια τουλάχιστον σταθερή βάση.

66. Συμπερασματικά θα πρέπει να τονίσω, ήδη με τις προκαταρκτικές αυτές παρατηρήσεις, ότι οι προϋποθέσεις αυτές ή τα χαρακτηριστικά αυτά του άρθρου 8, παράγραφος 4, αποτελούν ένα ειδικό πλαίσιο που δημιούργησε ο νομοθέτης και ότι δεν είναι συγκρίσιμες με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σχετικά με τους άλλους λόγους άσκησης ανακοπής κατά της καταχώρισης κοινοτικού σήματος.

Γ — *Επί της λυσιτέλειας της κατ' αναλογία εφαρμογής των προϋποθέσεων της παραγράφου 1 του άρθρου 8 στην παράγραφο 4*

67. Στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και στην ίδια την αίτηση αναίρεσης χρησιμοποιείται επανειλημμένα ως επιχείρημα η λυσιτέλεια ή η αλυσιτέλεια, ανάλογα με την περίπτωση, της εφαρμογής, στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 4, των προϋποθέσεων που επιβάλλουν, για την άσκηση ανακοπής με βάση προγενέστερο σήμα, το άρθρο 8, παράγραφος 1, και άλλες συναφείς διατάξεις, όπως το άρθρο 43. Αυτή η εν μέρει αναλογική εφαρμογή έχει οδηγήσει, όπως θα εκθέσω παρακάτω, σε παράλογες λύσεις. Το βασικό επιχείρημα υπέρ της αναλογικής εφαρμογής των προαναφερθέντων άρθρων 8, παράγραφος 1, και 43, παράγραφοι 2 και 3, είναι ότι τα σήματα πρέπει να αντιμετωπίζονται ευνοϊκότερα από ό,τι τα υπόλοιπα σημεία, διότι τόσο

τα εθνικά (εναρμονισμένα) σήματα όσο και το κοινοτικό σήμα διέπονται από ομοιογενείς κανόνες, οι οποίοι είναι αποδεκτοί σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης και παρέχουν συνεπώς περισσότερες εγγυήσεις από ό,τι ένα μη καταχωρισμένο σήμα ή οποιοδήποτε άλλο από τα υπόλοιπα σημεία που προβλέπονται στο άρθρο 8, παράγραφος 4.

68. Κατά τη γνώμη μου, όλη αυτή η επιχειρηματολογία δεν είναι επαρκώς θεμελιωμένη. Ο κανονισμός 40/94 έχει κατατάξει τους λόγους ανακοπής κατά της καταχώρισης κοινοτικού σήματος σε διάφορες κατηγορίες, προβλέποντας διαφορετικές προϋποθέσεις για καθεμία από αυτές, οπότε θα ήταν υπεραπλουστευτικό να δημιουργηθεί μια κλιμάκωση της αυστηρότητας των προϋποθέσεων, ανάλογα με τον βαθμό εμπιστοσύνης που μπορεί να έχει ο κοινοτικός νομοθέτης σε σχέση με το οικείο σημείο. Αν οι εν λόγω προϋποθέσεις εξεταστούν ενδελεχέστερα, η επιχειρηματολογία αυτή αποδεικνύεται σαθρή.

69. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ύπαρξη κοινοτικής καταχώρισης ή κοινοτικής εναρμόνισης είναι στοιχεία που έλαβε υπόψη ο νομοθέτης, σε συνδυασμό όμως με τη φύση του οικείου σημείου: αυτή είναι η μόνη εξήγηση για το ότι δεν επιβάλλεται για τις κοινοτικές ονομασίες προέλευσης καμία προϋπόθεση ως προς τη χρήση [24], ενώ αντίθετα για τα καταχωρισμένα σήματα απαιτείται ουσιαστική χρήση επί πενταετία. Όσον αφορά τα σημεία του άρθρου 8, παράγραφος 4, ο νομοθέτης θέλησε να δημιουργήσει ένα αυτοτελές πλαίσιο προϋποθέσεων, αρκετά αυστηρό, ώστε να μην επεκτείνεται η εφαρμογή της εν λόγω διάταξης υπέρ το δέον, αλλά και αρκετά ελαστικό, ώστε να προσαρμόζεται στη διαφορετική φύση των διαφόρων σημείων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της.

70. Η διαφορετικότητα αυτή είναι, κατά την άποψή μου, ο μόνος παράγοντας που εξηγεί το γιατί το άρθρο 8, παράγραφος 4, δεν επιβάλλει την αρχή της ειδικότητας στις ανακοπές που ασκούνται με βάση τη διάταξη αυτή. Ενώ η ανακοπή που στηρίζεται σε προγενέστερο καταχωρισμένο σήμα ευδοκιμεί μόνον όταν το σήμα αυτό καλύπτει πανομοιότυπα ή παρόμοια προϊόντα ή πανομοιότυπες ή παρόμοιες υπηρεσίες με αυτά που καλύπτει το σήμα κατά της καταχώρισης του οποίου έχει ασκηθεί η ανακοπή, η προϋπόθεση αυτή για το πανομοιότυπο ή την ομοιότητα των προϊόντων ή υπηρεσιών δεν χρειάζεται να πληρούται στην περίπτωση επίκλησης μη καταχωρισμένου σήματος ή οποιουδήποτε άλλου διακριτικού σημείου (εκτός αν η εθνική νομοθεσία επιβάλλει την προϋπόθεση αυτή προκειμένου να παρέχεται στον δικαιούχο του σημείου «το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση πλέον πρόσφατου σήματος»). Ακόμη μεγαλύτερη έκπληξη θα μπορούσε να προκαλεί η διαπίστωση ότι η αρχή της ειδικότητας έχει οπωσδήποτε εφαρμογή, προκειμένου μια κοινοτική ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη να μπορεί να προβληθεί αποτελεσματικά ως απόλυτος λόγος απαραδέκτου της καταχώρισης ενός μεταγενέστερου κοινοτικού σήματος [25].

24 — Άρθρο 14 του κανονισμού 510/2006 και άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ια΄, του νέου κανονισμού για το κοινοτικό σήμα (του κανονισμού 207/09).

25 — Βλ. τις διατάξεις που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη υποσημείωση.

71. Κατά τη γνώμη μου, όλα τα παραπάνω αποδεικνύουν ότι οι μεγαλύτερες «εγγυήσεις», τις οποίες παρέχουν, θεωρητικά τουλάχιστον, τα κοινοτικά ή εναρμονισμένα δικαιώματα, δεν είναι ο μόνος παράγοντας που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την ερμηνεία των αναγκαίων προϋποθέσεων για τη χρησιμοποίηση ενός συγκεκριμένου σημείου για την άσκηση ανακοπής κατά μεταγενέστερου κοινοτικού σήματος. Ειδικότερα, οι προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, πρέπει να θεωρηθούν ως ενιαίο σύνολο και δεν μπορούν να συγκριθούν με τις λύσεις στις οποίες κατέληξε ο νομοθέτης σχετικά με διαφορετικές περιπτώσεις.

VI — Ανάλυση της αίτησης αναίρεσης

72. Η αναιρεσείουσα προβάλλει δύο λόγους αναίρεσης, από τους οποίους ο μεν πρώτος αφορά παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, ο δεύτερος δε παράβαση των άρθρων 8, παράγραφος 4, και 74, παράγραφος 1, του ίδιου αυτού κανονισμού.

Α — *Επί του πρώτου λόγου αναίρεσης: παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94*

73. Ο πρώτος λόγος αναίρεσης, ο οποίος στηρίζεται στον ισχυρισμό ότι συντρέχει παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, υποδιαιρείται σε τρία μέρη.

1. Πρώτο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης: αρμοδιότητα του ΓΕΕΑ για την εκτίμηση του κύρους του δικαιώματος του οποίου γίνεται επίκληση κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 4

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

74. Η Anheuser-Busch ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο, δεχόμενο, με τις σκέψεις 79 έως 100 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι το τμήμα προσφυγών δεν ήταν αρμόδιο να εξακριβώσει αν η Budvar είχε αποδείξει το κύρος των προγενέστερων δικαιωμάτων που είχαν προβληθεί κατά το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, υπέπεσε σε νομικό σφάλμα.

75. Η Anheuser-Busch υποστηρίζει, με την αίτηση αναίρεσης, ότι το ΓΕΕΑ είναι υποχρεωμένο να εξακριβώνει αν τα δικαιώματα στα οποία στηρίζεται η ανακοπή υφίστανται πράγματι, όπως ισχυρίζεται ο ανακόπτων, αν ισχύουν και αν είναι δυνατή η επίκλησή τους κατά της αίτησης καταχώρισης κοινοτικού σήματος. Κατά την αναιρεσείουσα, η αναφορά και μόνο στην καταχώριση του δικαιώματος σε ένα κράτος δεν αρκεί ως απόδειξη της ύπαρξης του δικαιώματος: η καταχώριση δημιουργεί απλώς ένα μαχητό νομικό τεκμήριο.

76. Η Anheuser-Busch βάλλει επίσης κατά του γεγονότος ότι το Πρωτοδικείο στήριξε την άποψή του στη νομολογία του τη σχετική με το άρθρο 8, παράγραφος 1, του

κανονισμού 40/94 [26] και πρόκρινε την αναλογική εφαρμογή της. Σύμφωνα με τη νομολογία αυτή, το κύρος ενός εθνικού σήματος δεν μπορεί να αμφισβητηθεί στο πλαίσιο διαδικασίας καταχώρισης κοινοτικού σήματος. Κατά την αναιρεσείουσα, δεν υπάρχει καμία νομική βάση για την αναλογική αυτή εφαρμογή της σχετικής με το άρθρο 8, παράγραφος 1, νομολογίας, καθόσον η ύπαρξη εναρμόνισης σε σχέση με τα σήματα εγγυάται την εφαρμογή των ίδιων κριτηρίων και κανόνων για τα καταχωρισμένα σήματα σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης, ενώ για τα σημεία που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 4, δεν υπάρχει καμία εναρμόνιση.

β) Η άποψή μου

77. Κατά τη γνώμη μου, δεν μπορεί να ειπωθεί ότι το Πρωτοδικείο προέβη σε αναλογική εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94. Στην πραγματικότητα, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση απλώς επεξέτεινε τη συλλογιστική που ακολουθεί η νομολογία σχετικά με τα καταχωρισμένα εθνικά σήματα, ώστε να καλύπτονται και τα σημεία που προβλέπει η παράγραφος 4, και επομένως δέχτηκε ότι το ΓΕΕΑ δεν είναι αρμόδιο να αποφαίνεται επί του κύρους των σημείων αυτών, διότι τα σημεία αυτά διέπονται, όπως και τα εν λόγω εθνικά σήματα, από την εθνική νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους, οπότε η εξακρίβωση του κύρους τους δεν μπορεί να πραγματοποιείται παρά μόνον εντός του πλαισίου αυτού.

78. Από την άποψη αυτή, το γεγονός ότι τα εθνικά σήματα είναι εναρμονισμένα, ενώ τα λοιπά σημεία δεν είναι, δεν αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, κρίσιμο στοιχείο.

79. Ο κοινοτικός νομοθέτης, θεσπίζοντας τον λόγο ανακοπής που στηρίζεται στο άρθρο 8, παράγραφος 4, εξέφρασε επίσης την εμπιστοσύνη του στα εθνικά δικαιώματα στα οποία αναφέρεται η διάταξη αυτή, με τη μόνη επιφύλαξη ότι πρέπει να αποδεικνύεται η συνδρομή των προϋποθέσεων με τις οποίες επιδιώκεται ο περιορισμός του πεδίου εφαρμογής της διάταξης (χρονικά προγενέστερο δικαίωμα, ειδική προστασία του οικείου σημείου σε εθνικό επίπεδο, χρήση του σημείου στις συναλλαγές και όχι μόνο τοπική ισχύς του). Οι αρχές της Ένωσης μπορούν μόνο να εξακριβώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών και όχι να θέτουν ζήτημα κύρους του οικείου εθνικού δικαιώματος ή ύπαρξης προστασίας του στο κράτος μέλος. Η αντίθετη λύση θα προϋπέθετε την αναγνώριση αρμοδιότητας του ΓΕΕΑ για την ερμηνεία και την εφαρμογή εθνικών διατάξεων, πράγμα που θα ήταν τελείως ξένο προς τις αρμοδιότητές του και θα οδηγούσε πιθανώς σε σοβαρές παρεμβάσεις στο υποστατό και στην προστασία του οικείου σημείου σε εθνικό επίπεδο.

26 — Αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-6/01, Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ - Hukla Germany (MATRATZEN) (Συλλογή 2002, σ. II-4335, σκέψη 55), της 30ής Ιουνίου 2004, T-186/02, BMI Bertollo κατά ΓΕΕΑ - Diesel (DIESELIT) (Συλλογή 2004, σ. II-1887, σκέψη 71), της 21ης Απριλίου 2005, T-269/02, PepsiCo κατά ΓΕΕΑ - Intersnack Knabber-Gebäck (RUFFLES) (Συλλογή 2005, σ. II-1341, σκέψη 26), και της 22ας Μαρτίου 2007, T-364/05, Saint-Gobain Pam κατά ΓΕΕΑ - Propamsa (PAM PLUVIAL) (Συλλογή 2007, σ. II-757, σκέψη 88).

80. Κατά συνέπεια, θεωρώ ότι μόνο σε περίπτωση που η προστασία του σημείου είχε κηρυχθεί (με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή με την προσήκουσα διαδικασία) ανίσχυρη θα μπορούσε και θα έπρεπε το ΓΕΕΑ να λάβει υπόψη του το στοιχείο αυτό και να απορρίψει την ανακοπή που θα στηριζόταν στο εν λόγω σημείο.

81. Το παραπάνω συμπέρασμα είναι ιδίως προφανές όταν, όπως εν προκειμένω, η προστασία του σημείου γεννάται κατόπιν μιας επίσημης πράξης, όπως είναι η καταχώριση. Στην περίπτωση αυτή είναι φυσικό να μην μπορεί να τεθεί ζήτημα κύρους της καταχώρισης αυτής στο πλαίσιο της διαδικασίας καταχώρισης κοινοτικού σήματος, αλλά μόνο στο πλαίσιο της διαδικασίας ακύρωσης που διεξάγεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων που διέπουν την εν λόγω καταχώριση.

82. Στο πλαίσιο του Διακανονισμού της Λισαβόνας, μόνο μια διοικητική αρχή συμβαλλόμενου μέρους μπορεί να κηρύξει ανίσχυρα τα αποτελέσματα μιας καταχωρισμένης ήδη ονομασίας προέλευσης, είτε δηλώνοντας, εντός έτους από την παραλαβή της κοινοποίησης της καταχώρισης, ότι δεν μπορεί να εξασφαλίσει την προστασία μιας ονομασίας προέλευσης (άρθρο 5 του Διακανονισμού της Λισαβόνας) είτε κηρύσσοντας ανίσχυρη την προστασία της στη χώρα προέλευσης (άρθρα 6 και 7 του Διακανονισμού της Λισαβόνας). Δεν υπάρχει άλλη περίπτωση, πέρα από αυτές τις δύο, στην οποία να μπορεί να τεθεί ζήτημα κύρους της διεθνούς καταχώρισης και της προστασίας την οποία εγγυάται η καταχώριση αυτή εντός των διαφόρων συμβαλλόμενων χωρών.

83. Όσον αφορά την προστασία βάσει της διμερούς σύμβασης, θεωρώ ότι μόνον η καταγγελία της σύμβασης, η τροποποίησή της ή η τελεσίδικη δικαστική απόφαση με την οποία αναγνωρίζεται ότι έχει παύσει η προστασία της στην οικεία χώρα θα μπορούσαν να αποκλείσουν το ενδεχόμενο ύπαρξης σημείου στο οποίο να μπορεί να βασιστεί η άσκηση ανακοπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94.

84. Στην υπό κρίση υπόθεση, το τμήμα προσφυγών έκρινε ως «δευτερεύουσας σημασίας» το ζήτημα αν το σημείο Bud αντιμετωπιζόταν ως προστατευόμενη ονομασία προέλευσης στη Γαλλία, στην Ιταλία και στην Πορτογαλία δυνάμει του Διακανονισμού της Λισαβόνας ή στην Αυστρία δυνάμει της διμερούς σύμβασης μεταξύ αυτού του κράτους μέλους και της Τσεχικής Δημοκρατίας, διότι «δεν μπορεί να ευδοκιμήσει ανακοπή στηριζόμενη σε δικαίωμα φερόμενο ως δικαίωμα επί ονομασίας προελεύσεως, χωρίς ουσιαστικά να πρόκειται για τέτοιο». Προς τούτο το ΓΕΕΑ βασίστηκε στα χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει ένα σημείο, σύμφωνα με τη θεωρία και την εφαρμοστέα κοινοτική ρύθμιση [27], για να μπορεί να χαρακτηριστεί ως ονομασία προέλευσης και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το σημείο που είχε επικαλεστεί η ενδιαφερόμενη δεν εμφάνιζε τα χαρακτηριστικά αυτά. Οι σκέψεις αυτές πάντως, αν ληφθούν υπόψη όσα εξέθεσα ανωτέρω, πόρρω απέχουν από το να θεωρηθούν κρίσιμες. Εφόσον τα προβαλλόμενα δικαιώματα

27 — Τον κανονισμό 510/2006.

δεν είχαν αμετάκλητα κηρυχθεί ανίσχυρα σύμφωνα με τις διαδικασίες που πρόβλεπε η νομοθεσία που τους παρείχε προστασία, το τμήμα προσφυγών δεν είχε τη δυνατότητα να εξετάσει το κύρος τους ούτε να εξακριβώσει αν αποτελούσαν «ονομασία προέλευσης».

85. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι το πρώτο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί.

2. Δεύτερο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης: η προϋπόθεση «χρήσης στις συναλλαγές»

86. Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα την προϋπόθεση «χρήσης στις συναλλαγές», την οποία επιβάλλει το άρθρο 8, παράγραφος 4, για τους εξής τρεις λόγους: πρώτον, επειδή δεν την εξομοίωσε, ποσοτικά και ποιοτικά, προς την «ουσιαστική χρήση» που απαιτείται για τα καταχωρισμένα σήματα· δεύτερον, επειδή δέχτηκε, όσον αφορά τον τόπο της χρήσης, ότι μπορούν να λαμβάνονται υπόψη τα αποδεικτικά στοιχεία που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, εκτός από αυτά στα οποία προστατεύεται το προβαλλόμενο δικαίωμα· τρίτον, επειδή, όσον αφορά την κρίσιμη περίοδο για την απόδειξη της χρήσης, δέχτηκε ότι κρίσιμη ημερομηνία δεν είναι η ημερομηνία της αίτησης καταχώρισης, αλλά η ημερομηνία δημοσίευσης της αίτησης αυτής.

87. Επομένως, κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο ερμήνευσε την προϋπόθεση της «χρήσης στις συναλλαγές» υπό την κατά το δυνατόν λιγότερο αυστηρή έννοια, πράγμα που αποτελεί νομικό σφάλμα.

α) Ποσοτική και ποιοτική χρήση

i) Επιχειρήματα των διαδίκων

88. Η πρώτη από τις τρεις αυτές αιτιάσεις αφορά τις σκέψεις 160 έως 178 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης. Με τις σκέψεις αυτές το Πρωτοδικείο έκρινε ότι, αντίθετα από ό,τι είχε δεχτεί το τμήμα προσφυγών, η προϋπόθεση «χρήσης στις συναλλαγές», την οποία προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, δεν έχει την ίδια έννοια με την προϋπόθεση «ουσιαστικής χρήσης», την οποία επιβάλλει το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του ίδιου κανονισμού για την περίπτωση άσκησης ανακοπής στηριζόμενης σε προγενέστερο σήμα.

89. Η αναιρεσείουσα αντιτάσσει στην ερμηνεία αυτή το επιχείρημα ότι, αν η προϋπόθεση «ουσιαστικής χρήσης» δεν ίσχυε στο πλαίσιο

του άρθρου 8, παράγραφος 4, θα ίσχυαν αυστηρότερες προϋποθέσεις για τα καταχωρισμένα σήματα από ό,τι για τα σημεία της προαναφερθείσας παραγράφου 4, όσον αφορά τη χρησιμοποίησή για την άσκηση ανακοπής κατά της καταχώρισης μεταγενέστερου κοινοτικού σήματος. Όπως ακριβώς οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση της προσβολής ενός σήματος (άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94) είναι λιγότερες από ό,τι για τη διατήρησή του σε ισχύ (άρθρα 15 και 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού), η Anheuser-Busch φρονεί ότι πρέπει να ισχύουν αυστηρότατοι κανόνες όταν πρόκειται, όπως συμβαίνει με το άρθρο 8, παράγραφος 4, για τη «σύσταση δικαιώματος που μπορεί να παρεμποδίσει τις εμπορικές δραστηριότητες άλλης επιχείρησης».

90. Κατά την Anheuser-Busch, η εφαρμογή συνεπώς αυτού του κριτηρίου της «ουσιαστικής χρήσης» έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορεί να λαμβάνεται υπόψη ως απόδειξη τέτοιας χρήσης η διανομή δωρεάν δειγμάτων, τα οποία, κατά την αναιρεσείουσα, δεν καλύπτονται από την εν λόγω έννοια, λόγω της απόφασης Silberquelle [28]. Ομοίως, η χρήση μιας ονομασίας προέλευσης ή μιας γεωγραφικής ένδειξης της οποίας γίνεται επίκληση σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4, για να μπορεί να χαρακτηριστεί ουσιαστική, θα πρέπει να εξυπηρετεί τη βασική λειτουργία του οικείου σημείου, δηλαδή να εγγυάται στους καταναλωτές ότι τα σχετικά προϊόντα έχουν τη συγκεκριμένη γεωγραφική προέλευση και τις ιδιότητες που προσιδιάζουν σ' αυτά.

28 — Απόφαση της 15ης Ιανουαρίου 2009, C-495/07 (Συλλογή 2009, σκέψεις 21 και 22, σ. I-137).

ii) Η άποψή μου

91. Το ζήτημα της ερμηνείας της έκφρασης «χρήση στις συναλλαγές» προσεγγίζεται από την Budvar κατά τον ίδιο τρόπο που προσεγγίζεται και με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Σε αμφότερες τις περιπτώσεις αυτό γίνεται βασικά υπό μορφή μιας διάζευξης μεταξύ αφενός της εξομοίωσης προς την «ουσιαστική χρήση» του άρθρου 43, παράγραφος 2, του κανονισμού 40/94 και αφετέρου της ερμηνείας που έχει δοθεί νομολογιακά στην ταυτόσημη έκφραση «χρήση στις συναλλαγές» που χρησιμοποιείται στο άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 και στα άρθρα 5, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104.

92. Υπάρχουν πράγματι σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο αυτών επιπέδων χρήσης. Σύμφωνα καταρχάς με τη νομολογία, συντρέχει «ουσιαστική χρήση» ενός σήματος, υπό την έννοια του άρθρου 43 του κανονισμού 40/94, όταν «αυτό χρησιμοποιείται σύμφωνα με τη βασική του λειτουργία, που είναι η εγγύηση της ταυτότητας προελεύσεως των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε, με σκοπό την εξεύρεση ή διατήρηση δυνατοτήτων πωλήσεως των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών, αποκλείοντας τη συμβολική χρήση που αποσκοπεί στη διατήρηση των δικαιωμάτων που παρέχει το

σήμα» [29]. Όσον αφορά την έννοια του όρου «χρήση στις συναλλαγές», επί του παρόντος ο όρος αυτός έχει ερμηνευθεί νομολογιακά μόνο σε σχέση με το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 και με τα άρθρα 5, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104 και γίνεται δεκτό ότι πρόκειται για τη χρήση του οικείου σημείου που «εντάσσεται στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας που επιδιώκει οικονομικά πλεονεκτήματα, και όχι στον ιδιωτικό τομέα».

93. Κατά τη γνώμη μου πάντως, αυτή η διττή προσέγγιση δεν λαμβάνει υπόψη την ίδια τη ratio legis του άρθρου 8, παράγραφος 4. Η εν λόγω διάταξη αφενός διαμορφώνει ένα ειδικό πλαίσιο προϋποθέσεων, οι οποίες πρέπει να ερμηνεύονται αυτόνομα έναντι των προϋποθέσεων που επιβάλλονται για τους άλλους λόγους ανακοπής, και αφετέρου έχει τη δική της λογική, που διαφέρει από τη λογική του άρθρου 43, παράγραφος 2, και κυρίως από τη λογική του άρθρου 9, παράγραφος 1, του κανονισμού.

94. Το επιχείρημα της Budvar σχετικά με την ασφάλεια δικαίου (η προϋπόθεση πρέπει να ερμηνεύεται ομοιόμορφα σε όλες τις διατάξεις του κανονισμού στις οποίες απαντά) δεν είναι συνεπώς αβάσιμο, αλλά δεν αρκεί για να θεμελιώσει την άποψη που διατύπωσε το Πρωτοδικείο. Η εν λόγω αρχή επιβάλλει τον γενικό κανόνα ότι η ερμηνεία μιας αφηρημένης νομικής έννοιας πρέπει να είναι ομοιόμορφη, και κυρίως όταν η ίδια ορολογία χρησιμοποιείται σε δύο διατάξεις της ίδιας ρύθμισης ή ρυθμίσεων συναφούς περιεχομένου (όπως αναμφισβήτητα συμβαίνει εν προκειμένω με το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού και τα άρθρα 5, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104). Εντούτοις, το ερμηνευτικό αυτό κριτήριο, σύμφωνα με το οποίο στις φράσεις που έχουν την ίδια διατύπωση πρέπει να δίδεται ο ίδιος ορισμός, δεν μπορεί να είναι τόσο ανελαστικό, ώστε να μη λαμβάνεται καθόλου υπόψη το πλαίσιο εντός του οποίου χρησιμοποιείται η σχετική έννοια. Στην υπό κρίση υπόθεση, η προϋπόθεση επιτελεί τελείως διαφορετικές λειτουργίες, ανάλογα με τη διάταξη στην οποία περιλαμβάνεται.

95. Το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94 επιβάλλει τη χρήση του σημείου στις συναλλαγές ως προϋπόθεση της δυνατότητας επίκλησής του κατά της αίτησης καταχώρισης νέου κοινοτικού σήματος· πρόκειται δηλαδή για τη θέσπιση λόγου ανακοπής κατά της απόπειρας καταχώρισης ενός κοινοτικού σήματος. Το άρθρο 9, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού χρησιμοποιεί, αντίθετα, την έκφραση αυτή για να περιγράψει τις χρήσεις των σημείων που είναι πανομοιότυπα ή παρόμοια με κοινοτικό σήμα, τις οποίες μπορεί να απαγορεύσει ο δικαιούχος του κοινοτικού σήματος: στην περίπτωση αυτή επιδιώκεται συνεπώς να διασφαλιστεί, με τη χρήση, ευλόγως, της ευρύτερης δυνατής διατύπωσης, η έκταση ισχύος

29 — Αποφάσεις της 11ης Μαΐου 2006, C-416/04 P, Sunrider κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2006, σ. I-4237, σκέψη 70), και της 13ης Σεπτεμβρίου 2007, C-234/06 P, Il Ponte Finanziaria κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2007, σ. I-7333, σκέψη 72). Βλ. επίσης, σχετικά με το άρθρο 10, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104, απόφαση της 11ης Μαρτίου 2003, C-40/01, Ansul (Συλλογή 2003, σ. I-2439, σκέψη 43), και διάταξη της 27ης Ιανουαρίου 2004, C-259/02, La Mer Technology (Συλλογή 2004, σ. I-1159, σκέψη 27).

του αποκλειστικού δικαιώματος χρήσης που έχει ο δικαιούχος του κοινοτικού σήματος [30].

96. Το άρθρο 8, παράγραφος 4, χρησιμοποιεί συνεπώς την εν λόγω έκφραση με θετικό περιεχόμενο, απαιτώντας ένα κατώτατο «όριο χρήσης», προκειμένου να μπορεί η ανακοπή κατά της καταχώρισης κοινοτικού σήματος να στηριχθεί στο οικείο σημείο. Αντίθετα, το άρθρο 9, παράγραφος 1, χρησιμοποιεί την εν λόγω έκφραση με αρνητικό περιεχόμενο, με σκοπό να επιβάλει την ευρύτερη δυνατή απαγόρευση ορισμένων «εχθρικών» προς το καταχωρισμένο σήμα μορφών συμπεριφοράς.

97. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι είναι ορθό να στηριχθεί η ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 4, στο άρθρο 43, παράγραφος 2, όπως συνέβη με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Η άποψή μου είναι ότι η χρήση στις συναλλαγές πρέπει να ερμηνεύεται αυτόνομα, και συγκεκριμένα υπό την έννοια ότι η ανακοπή που ασκείται κατ' επίκληση ενός από τα σημεία αυτά πρέπει να αποδεικνύει «χρήση» του σημείου άξια του ονόματος αυτού.

98. Επομένως, θεωρώ ότι η απαίτηση «χρήσης στις συναλλαγές», η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 8, παράγραφος 4 του κανονισμού 40/94, αποτελεί, όπως και οι άλλες προϋποθέσεις που προβλέπει η διάταξη αυτή, αυτοτελή έννοια [31], η οποία ενδείκνυται να ερμηνευθεί αυτόνομα.

99. Πρώτον, φρονώ ότι, αν και δεν απαιτείται να χρησιμοποιείται το σημείο με σκοπό «την εξεύρεση ή διατήρηση δυνατοτήτων πωλήσεως», είναι πάντως αναγκαία ορισμένη χρήση εντός ενός εμπορικού πλαισίου, ενώ αποκλείεται η χρήση για ιδιωτικούς σκοπούς και δεν αρκεί π.χ. η διανομή δωρεάν δειγμάτων.

100. Δεύτερον, είναι εκ πρώτης όψεως επίσης εύλογο να απαιτείται να συνάδει η χρήση με τη βασική λειτουργία του οικείου σημείου. Στην περίπτωση των γεωγραφικών ενδείξεων, η λειτουργία αυτή συνίσταται στην παροχή στο κοινό της εγγύησης ότι το προϊόν έχει τη συγκεκριμένη γεωγραφική προέλευση και/ή ορισμένα χαρακτηριστικά που προσιδιάζουν μόνο σ' αυτό.

30 — Τον ίδιο σκοπό εξυπηρετούν και τα άρθρα 5, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/104. Συμφωνώ με τη συνάδελφό μου, τη γενική εισαγγελέα E. Sharpston, ότι η ερμηνεία της οδηγίας 89/104 πρέπει να συνάδει με τον κανονισμό 40/94 (προτάσεις που αναπτύχθηκαν στις 12 Μαρτίου 2009 στην υπόθεση Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli, απόφαση της 11ης Ιουνίου 2009, C-529/07, Συλλογή 2009, σ. I-4893, σημείο 16), αλλά δεν νομίζω ότι από αυτό μπορεί να συναχθεί, όπως φαίνεται να συνάγει η Budvar, ότι η ενιαία αυτή ερμηνεία είναι επιβεβλημένη ανεξάρτητα από τη λειτουργία που επιτελεί καθεμία από τις διατάξεις. Στην υπό κρίση υπόθεση, η ενιαία ερμηνεία απαιτείται κανονικά για τα άρθρα 5, παράγραφος 1, και 6, παράγραφος 1, της οδηγίας και το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού, τα οποία έχουν παρόμοιο περιεχόμενο (και στα οποία αναφέρεται η μέχρι σήμερα νομολογία). Θεωρώ συνεπώς ότι δεν είναι καθόλου προφανές ότι ο νομολογιακός προσδιορισμός τους πρέπει να επεκταθεί, ώστε να καλύπτεται και το άρθρο 8, παράγραφος 4.

31 — Το σημείο δηλαδή θα πρέπει όχι μόνο να πληροί αυτή την κοινοτική προϋπόθεση χρήσης στις συναλλαγές, αλλά και να ανταποκρίνεται στο επίπεδο χρήσης που απαιτείται ενδεχομένως κατά τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους για να παρέχεται στον δικαιούχο του «το δικαίωμα να απαγορεύσει τη χρήση πλέον πρόσφατου σήματος» (άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχείο β΄, του κανονισμού).

101. Αυτού του είδους η ερμηνεία (η οποία, κατ' εμέ, έχει το πλεονέκτημα της προσαρμοστικότητας προς την πληθώρα των διαφόρων σημείων που εμπίπτουν ενδεχομένως στο άρθρο 8, παράγραφος 4) θα μπορούσε να καθιστά λυσιτελή, εφόσον αποδειχθούν, τα επιχειρήματα της Anheuser-Busch σχετικά με το ότι η Budvar χρησιμοποίησε το σημείο BUD ως σήμα και όχι ως ένδειξη της γεωγραφικής προέλευσης του προϊόντος.

β) Σχετικό έδαφος για την εξακρίβωση της «χρήσης στις συναλλαγές»

i) Επιχειρήματα των διαδίκων

102. Η δεύτερη από τις αιτιάσεις αυτές αφορά το έδαφος που είναι κρίσιμο ενόψει της εξακρίβωσης της προαναφερθείσας προϋπόθεσης «χρήσης στις συναλλαγές».

103. Κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο παραβίασε την αρχή της εδαφικότητας και ερμήνευσε εσφαλμένα το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, καθόσον δέχτηκε, με τις σκέψεις 167 και 168 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι από το γράμμα της διάταξης αυτής «δεν προκύπτει ότι το επίμαχο σημείο πρέπει να χρησιμοποιείται εντός του κράτους όπου προστατεύεται βάσει της οικείας νομοθεσίας». Ειδικότερα, το Πρωτοδικείο αναφέρθηκε στην ανάγκη να ληφθούν υπόψη τα αποδεικτικά στοιχεία που είχε προσκομίσει η Budvar σχετικά με τη χρήση του σημείου Bud στις χώρες της Μπενελούξ, στην Ισπανία και στο Ηνωμένο Βασίλειο, μολονότι η ανακοπή είχε στηριχτεί σε αποκλειστικά δικαιώματα που ίσχυαν μόνο στην Αυστρία και στη Γαλλία.

104. Κατά την Anheuser-Busch, η προϋπόθεση «χρήσης στις συναλλαγές» μπορεί να αφορά μόνον τη χρήση του οικείου σημείου εντός του εδάφους στο οποίο ισχύει η προστασία της οποίας γίνεται επίκληση. Τούτο αποτελεί την αναγκαία συνέπεια της αρχής της εδαφικότητας, η οποία διέπει τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας γενικά και τις ονομασίες προέλευσης ειδικότερα. Τέλος, η αναιρεσείουσα προβάλλει και πάλι το επιχείρημα της σύγκρισης με τη ρύθμιση που διέπει τα σήματα: αν λαμβανόταν υπόψη η χρήση στα άλλα αυτά εδάφη, τα μη εναρμονισμένα σημεία του άρθρου 8, παράγραφος 4, θα αντιμετωπίζονταν ευνοϊκότερα από ό,τι τα σήματα του άρθρου 8, παράγραφοι 1 και 2, διότι για τα σήματα αυτά το εν λόγω άρθρο απαιτεί την ουσιαστική χρήση τους εντός του οικείου εδάφους.

ii) Η άποψή μου

105. Όσον αφορά τη δεύτερη αυτή αιτίαση, συμφωνώ, για τους λόγους που εξέθεσα ανωτέρω, με την επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας που βασίζεται στην αρχή της εδαφικότητας, αλλά όχι με την επιχειρηματολογία της που στηρίζεται στη σύγκριση με τη ρύθμιση που διέπει τα σήματα.

106. Κατά τη γνώμη μου, η εφαρμογή εδαφικού κριτηρίου για την εξακρίβωση της προϋπόθεσης χρήσης είναι αναπόφευκτη, όποιο και αν είναι το σημείο του οποίου γίνεται επίκληση. Στην περίπτωση των σημάτων το άρθρο 43, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 40/94 επιβάλλει ρητά να εξακριβώνεται η ουσιαστική χρήση «στην Κοινότητα» (εφόσον γίνεται επίκληση κοινοτικού σήματος) ή «στο κράτος μέλος στο οποίο προστατεύεται το προγενέστερο εθνικό σήμα». Το γεγονός ότι το άρθρο 8, παράγραφος 4, σιωπά επ' αυτού δεν μπορεί όμως να ερμηνευθεί ως έκφραση της βούλησης να μην ισχύει μια προϋπόθεση που επιβάλλεται με τον πιο φυσικό τρόπο από την αρχή της εδαφικότητας, η οποία ισχύει γενικά για όλα τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας [32].

107. Η κοινοτική νομοθεσία και η νομολογία του Δικαστηρίου παρέχουν πλείστα παραδείγματα εφαρμογής της αρχής αυτής.

108. Από το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94 προκύπτει π.χ. ότι η ύπαρξη κινδύνου σύγχυσης λόγω της ομοιότητας μεταξύ του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση και ενός προγενέστερου σήματος και μεταξύ των προϊόντων ή των υπηρεσιών που προσδιορίζουν αμφότερα τα σήματα αυτά εκτιμάται σε σχέση με το κοινό στο έδαφος στο οποίο προστατεύεται το προγενέστερο σήμα [33].

109. Το άρθρο 3, παράγραφος 3, της οδηγίας 89/104, το οποίο προβλέπει εξαίρεση από την εφαρμογή των λόγων απαραδέκτου ή των λόγων άρνησης της καταχώρισης, όταν πρόκειται για σήμα που έχει αποκτήσει διακριτικό χαρακτήρα «λόγω της χρήσης» του, δεν προσδιορίζει πού πρέπει να έχει εξακριβωθεί η χρήση αυτή. Το Δικαστήριο πάντως έχει αποφανθεί ότι, στο πλαίσιο αυτό, «σημασία έχει μόνον η κατάσταση που επικρατεί στο τμήμα του εδάφους του οικείου κράτους μέλους (ή, ενδεχομένως, στο τμήμα του εδάφους της Μπενελούξ) όπου διαπιστώθηκαν οι λόγοι αρνήσεως» [34].

110. Παράλληλα, η παράγραφος 3 του άρθρου 7 του κανονισμού 40/94 προβλέπει εξαίρεση από την εφαρμογή των λόγων απαραδέκτου της καταχώρισης κοινοτικού σήματος, όταν το σήμα του οποίου ζητείται

32 — Μεταξύ των πρώτων που αναγνώρισαν την αρχή αυτή καταλέγεται ο Hagens, ο οποίος αμφισβήτησε ήδη το 1927 την ορθότητα της άποψης ότι το σήμα έχει παγκόσμιο χαρακτήρα, η οποία υποστηριζόταν κατά παράδοση από τους Γερμανούς θεωρητικούς του δικαίου, και υποστήριξε ότι η εν λόγω άποψη ήταν αστήρικτη, διότι η εφαρμογή της θα οδηγούσε σε παρεμβάσεις στη νομική σφαίρα άλλων κυρίαρχων κρατών (Hagens, *Warenzeichenrecht,* Βερολίνο και Λειψία, 1927). Η άποψη του Hagens έγινε δεκτή από το γερμανικό Ανώτατο Δικαστήριο με απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 1927 και είναι πλέον αποδεκτή ως αρχή του δικαίου των σημάτων και πιστεύω ότι η σημασία της δεν έχει επηρεαστεί από τις διεθνείς συμφωνίες, οι οποίες στηρίζονται, στην πλειονότητά τους, στην αρχή της αμοιβαιότητας.

33 — Βλ., συναφώς, αποφάσεις της 26ης Απριλίου 2007, C-412/05 P, Alcon κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2007, σ. I-3569, σκέψη 51), και Il Ponte Finanziaria κατά ΓΕΕΑ (προπαρατεθείσα στην υποσημείωση 29, σκέψη 60).

34 — Απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2006, C-108/05, Bovemij Verzekeringen (Συλλογή 2006, σ. I-7605, σκέψη 22). Η γενική εισαγγελέας E. Sharpston επίσης δέχεται, με τις προτάσεις που ανέπτυξε στην εν λόγω υπόθεση στις 30 Μαρτίου 2006, ότι οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει κατ' ανάγκη να εκτιμώνται με βάση την αρχή της εδαφικότητας και υπογραμμίζει ότι, όταν πρόκειται για κοινοτικό σήμα, είναι εύλογο να απαιτείται από τον δικαιούχο του σήματος, αντίθετα από ό,τι ισχύει για τα εθνικά σήματα, «να αποδείξει τον διακριτικό χαρακτήρα που έχει αποκτηθεί λόγω χρήσης σε ευρύτερη γεωγραφική περιφέρεια» (σημείο 45).

η καταχώριση έχει αποκτήσει «διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσης που του έχει γίνει», ενώ έχει διευκρινιστεί νομολογιακά ότι ένα σήμα δεν μπορεί να καταχωρισθεί βάσει της ανωτέρω διατάξεως «παρά μόνον αν προσκομιστεί απόδειξη ότι απέκτησε, λόγω της χρήσεως που του έχει γίνει, διακριτικό χαρακτήρα εντός του τμήματος της Κοινότητας εντός του οποίου δεν είχε ab initio ένα τέτοιο χαρακτήρα κατά την έννοια της παραγράφου 1, στοιχείο β΄, του ίδιου άρθρου[7]. Το τμήμα της Κοινότητας [στο οποίο αναφέρεται] η παράγραφος 2 του εν λόγω άρθρου μπορεί να αποτελείται, ενδεχομένως, από ένα και μόνο κράτος μέλος» [35]. Κατά συνέπεια, αρκεί ένα σήμα να μην έχει διακριτικό χαρακτήρα σε ένα και μόνο κράτος μέλος για να εμποδίζεται η κοινοτική καταχώριση· αντίθετα, μόλις το σήμα του οποίου επιδιώκεται η κοινοτική καταχώριση αποκτήσει τον διακριτικό αυτό χαρακτήρα στο έδαφος στο οποίο προηγουμένως δεν τον είχε, αίρεται ο λόγος απαραδέκτου της καταχώρισης.

111. Τέλος, φρονώ ότι μόνο μια αυστηρή εφαρμογή της αρχής της εδαφικότητας μπορεί να διασφαλίσει την επίτευξη του σκοπού του άρθρου 8, παράγραφος 4. Αν με την επιβολή της προϋπόθεσης της «χρήσης στις συναλλαγές» επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι το σημείο του οποίου γίνεται επίκληση έχει ορισμένη φήμη, είναι λογικό ότι η φήμη αυτή, η οποία έχει αποκτηθεί λόγω της χρήσης, πρέπει να αποδεικνύεται σε σχέση με το έδαφος στο οποίο προστατεύεται το σημείο και ότι δεν αρκεί να έχει χρησιμοποιηθεί σε άλλο έδαφος (ενδεχομένως εκτός του εδάφους της Ένωσης), όπου δεν ισχύει καμία προστασία του.

35 — Απόφαση της 22ας Ιουνίου 2006, C-25/05 P, Storck κατά ΓΕΕΑ (Συλλογή 2006, σ. I-5719, σκέψη 83).

γ) Κρίσιμη περίοδος για την απόδειξη της «χρήσης στις συναλλαγές»

i) Επιχειρήματα των διαδίκων

112. Η τρίτη αιτίαση αφορά τη χρονική περίοδο που είναι κρίσιμη για να εξακριβωθεί η συνδρομή της προϋπόθεσης «χρήση στις συναλλαγές», και ειδικότερα το χρονικό σημείο της λήξης της περιόδου αυτής.

113. Κατά την Anheuser-Busch, το Πρωτοδικείο ερμήνευσε εσφαλμένα το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94, καθόσον δέχτηκε, με τη σκέψη 169 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι «από τη διάταξη αυτή δεν προκύπτει ότι ο ανακόπτων υποχρεούται να αποδείξει ότι το επίμαχο σημείο χρησιμοποιούνταν προ της υποβολής της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος», αλλ'ότι «μπορεί, ενδεχομένως, να ζητηθεί να αποδειχθεί, όπως στην περίπτωση των προγενέστερων σημάτων, ότι το επίμαχο σημείο χρησιμοποιούνταν προ της δημοσιεύσεως της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος στο Δελτίο Κοινοτικών Σημάτων, προς αποφυγή της χρησιμοποιήσεως του προγενέστερου δικαιώματος μόνον ενόψει της ασκήσεως ανακοπής».

114. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, αντίθετα, ότι όλες οι προϋποθέσεις της ανακοπής κατά της καταχώρισης του σήματος πρέπει να συντρέχουν κατά το χρονικό σημείο της υποβολής της αίτησης για το μεταγενέστερο

σήμα και ότι δεν πρέπει να επιτρέπεται στον ανακόπτοντα να χρησιμοποιεί στις συναλλαγές επί μακρότερο χρονικό διάστημα το σημείο που είναι αντίθετο προς το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση.

ii) Η άποψή μου

115. Επ' αυτού θεωρώ ορθή την ερμηνεία της αναιρεσείουσας ότι η χρήση του σημείου πρέπει να έχει, εν ανάγκη, αποδειχθεί πριν από την υποβολή της αίτησης καταχώρισης και ότι δεν μπορεί να αποδειχθεί μέχρι το χρονικό σημείο της δημοσίευσης της αίτησης αυτής.

116. Πρώτον, για τους λόγους που εξέθεσα στο τμήμα V των προτάσεών μου, η σιωπή του νομοθέτη μάς υποχρεώνει να προβούμε, ακόμη και στο σημείο αυτό, σε αυτόνομη ερμηνεία σχετικά με την ανακοπή που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 4, του κανονισμού 40/94.

117. Καταρχάς πρέπει να μη γίνει δεκτή η αναλογική εφαρμογή του άρθρου 43, την οποία προτείνει η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση [36]. Η συλλογιστική αυτή του Πρωτοδικείου ενέχει σοβαρές αντιφάσεις, καθόσον το Πρωτοδικείο είχε απορρίψει, σχεδόν αμέσως προηγουμένως, τη δυνατότητα της ίδιας αυτής αναλογικής εφαρμογής σε σχέση με την έννοια «χρήση στις συναλλαγές». Αν η «χρήση στις συναλλαγές» ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αποτελεί κάτι διαφορετικό από την «ουσιαστική χρήση» του άρθρου 43, παράγραφος 2, πρέπει, για λόγους λογικής συνέπειας, να απορριφθεί η ερμηνεία της χρονικής προϋπόθεσης την οποία δέχεται η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση. Από την άλλη μεριά, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η λύση αυτή μπορεί να είναι απλώς το αποτέλεσμα της αναλογικής εφαρμογής της νομολογίας σχετικά με το άρθρο 8, παράγραφος 5 [37], η οποία αφορούσε ένα τελείως διαφορετικό πλαίσιο (επρόκειτο για ανακοπή που στηριζόταν σε παγκοίνως γνωστό προγενέστερο σήμα). Οι αποφάσεις όμως τις οποίες επικαλείται η αναιρεσείουσα αποτελούν σαφώς περιπτώσεις εφαρμογής της αρχής της προτεραιότητας, η οποία διέπει τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας και η οποία πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο του άρθρου 8, παράγραφος 4.

118. Κατά τη γνώμη μου, αυτό το κριτήριο προτεραιότητας πρέπει να έχει ως σημείο αναφοράς την ημερομηνία υποβολής της αίτησης καταχώρισης του νέου κοινοτικού σήματος και όχι την ημερομηνία της δημοσίευσής της στο Δελτίο Κοινοτικών Σημάτων. Εφόσον δηλαδή επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι το σημείο στο οποίο στηρίζεται η ανακοπή έχει ήδη χρησιμοποιηθεί στις συναλλαγές κατά τρόπο που να έχει εδραιωθεί, ώστε να έχει αποκτήσει την αναγκαία βαρύτητα για να προβληθεί ευλόγως κατά της καταχώρισης ενός νέου κοινοτικού σήματος, είναι εύλογη η απαίτηση να έχει πραγματοποιηθεί αυτή η χρήση του εν λόγω σημείου πριν από

36 — Η σκέψη 169 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, μολονότι δεν αναφέρει ρητά το άρθρο 43 του κανονισμού, εκθέτει ότι το κριτήριο της ημερομηνίας δημοσίευσης απαιτείται να πληρούται «όπως στην περίπτωση των προγενέστερων σημάτων», πράγμα που παραπέμπει σαφώς στις προϋποθέσεις της εν λόγω διάταξης.

37 — Βλ. υποσημείωση 36.

την υποβολή της αίτησης καταχώρισης του νέου σήματος.

119. Οποιαδήποτε άλλη λύση θα μπορούσε να διευκολύνει τις απάτες, διότι ο δικαιούχος του προγενέστερου δικαιώματος θα μπορούσε να «εφεύρει», με μόνο σκοπό τη θεμελίωση της ανακοπής του επί του σημείου του οποίου είναι δικαιούχος, μια τεχνητή χρήση του εν λόγω σημείου κατά τη μεταβατική περίοδο μεταξύ της υποβολής της αίτησης καταχώρισης (της οποίας μπορεί να λάβει γνώση ανεπίσημα, όπως επιβεβαιώθηκε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση) και της δημοσίευσής της στο Δελτίο Κοινοτικών Σημάτων [38].

120. Η Budvar ισχυρίζεται, με το υπόμνημα που κατέθεσε, ότι το άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχείο α΄, απαιτεί ρητά να έχει αποκτηθεί το δικαίωμα χρήσης του σημείου πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης κοινοτικού σήματος ή, ενδεχομένως, πριν από την ημερομηνία της προτεραιότητας που προβάλλεται σε υποστήριξη της αίτησης κοινοτικού σήματος, αλλ'ότι η χρονική αυτή προϋπόθεση δεν επιβάλλεται σχετικά με τη χρήση στις συναλλαγές. Κατά την Budvar, αρκεί επομένως το δικαίωμα επί του οποίου βασίζεται η ανακοπή να έχει αποκτηθεί πριν από την κατάθεση της αίτησης καταχώρισης του σήματος, έστω και αν η χρήση του δικαιώματος αυτού έχει πραγματοποιηθεί μεταγενέστερα, κατά το διάστημα μέχρι την επίσημη δημοσίευση της αίτησης αυτής. Δεν συμφωνώ με αυτή την ερμηνεία της διάταξης. Κατά τη γνώμη μου, η διατύπωσή της δεν εμποδίζει την επέκταση της ίδιας χρονικής προϋπόθεσης κατά τρόπο που να καλύπτει και την απαίτηση χρήσης, και μάλιστα θα ήταν λογικότερο να συμπίπτει χρονικά η πλήρωση όλων των προϋποθέσεων του άρθρου 8, παράγραφος 4. Σε αντίθετη περίπτωση, όπως αναφέρθηκε ήδη, το σύστημα θα μπορούσε εύκολα να καταστρατηγείται: αν ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι, όπως αναφέρει και η ίδια η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, η «αποφυγή της χρησιμοποιήσεως του προγενέστερου δικαιώματος μόνον ενόψει της ασκήσεως ανακοπής», πρέπει να διασφαλίζεται ότι η χρήση του επίμαχου σημείου έχει πραγματοποιηθεί μαζί με την αίτηση του κοινοτικού σήματος ή χωρίς αυτή, πράγμα που μπορεί να διασφαλιστεί μόνο με την επιβολή της προϋπόθεσης να έχει γίνει η χρήση πριν από την κατάθεση της αίτησης αυτής.

121. Τέλος, η Budvar ισχυρίζεται επίσης ότι η αίτηση καταχώρισης μπορεί να αντιτάσσεται σε τρίτους μόνο εφόσον έχει δημοσιευτεί. Το επιχείρημα αυτό είναι, κατά τη γνώμη μου, αλυσιτελές, διότι το ζήτημα εν προκειμένω δεν είναι να προσδιοριστεί το γεγονός που δημιουργεί αυτή τη δυνατότητα, αλλά να αποδειχθεί ότι το σημείο του οποίου γίνεται επίκληση έχει κάποια σπουδαιότητα στις συναλλαγές.

38 — Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση επιβεβαιώθηκε επίσης ότι το χρονικό αυτό διάστημα μπορεί να διαρκέσει αρκετούς μήνες ή ακόμη και περισσότερο από ένα έτος, όπως συνέβη με ορισμένες από τις αιτήσεις που αφορά η υπό κρίση υπόθεση. Στις περιπτώσεις αυτές ο κίνδυνος να γίνει γνωστή σε ορισμένους κύκλους η υποβολή της αίτησης καταχώρισης πριν από τη δημοσίευσή της είναι προφανώς ακόμη μεγαλύτερος. Αν η μόνη αποδειγμένη χρήση του αντιτασσόμενου στην καταχώριση σημείου έχει πραγματοποιηθεί κατά το διάστημα μεταξύ της υποβολής της αίτησης καταχώρισης και της δημοσίευσής της, δημιουργούνται αναπόφευκτα σοβαρά ερωτηματικά.

δ) Συμπέρασμα

122. Δεδομένου ότι οι τρεις αιτιάσεις είναι βάσιμες, θεωρώ ότι πρέπει να γίνει δεκτό το δεύτερο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης.

3. Τρίτο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης: η προϋπόθεση να πρόκειται για σημείο «όχι μόνον τοπικής ισχύος»

α) Επιχειρήματα των διαδίκων

123. Με το τρίτο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης η Anheuser-Busch ισχυρίζεται ότι οι σκέψεις 179 έως 183 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης ερμηνεύουν εσφαλμένα την έννοια της φράσης «όχι μόνον τοπική ισχύς».

124. Η αναιρεσείουσα, μολονότι δέχεται ότι κατά το άρθρο 8, παράγραφος 4, η «όχι μόνο τοπική ισχύς» αφορά το σημείο (και όχι τη χρήση του), ισχυρίζεται ότι ο όρος «ισχύς» συναρτάται κατ' ανάγκη προς την αγορά της χώρας στην οποία προστατεύεται το εν λόγω σημείο και ότι «ισχύ» στις συναλλαγές μπορεί να έχει ένα σημείο μόνον εφόσον χρησιμοποιείται όντως στις συναλλαγές. Το γεγονός και μόνο ότι οι νομοθεσίες δύο ή περισσότερων κρατών μελών παρέχουν σε ένα πρόσωπο αποκλειστικά δικαιώματα σχετικά με συγκεκριμένο σημείο δεν σημαίνει ότι το αυτό έχει, εξ αυτού του γεγονότος και μόνο, «ισχύ» στις συναλλαγές εντός των κρατών αυτών.

125. Ομοίως, η Anheuser-Busch υποστηρίζει ότι το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της προστασίας που παρέχει το εθνικό δίκαιο δεν είναι το ενδεδειγμένο κριτήριο εν προκειμένω, διότι αυτό θα σήμαινε ότι η επιβαλλόμενη προϋπόθεση θα εξαρτιόταν από την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών, πράγμα αντίθετο προς τη νομολογία κατά την οποία το δικαίωμα επί των κοινοτικών σημάτων είναι αυτοτελές και δεν εξαρτάται από το εθνικό δίκαιο (απόφαση της 25ης Οκτωβρίου 2007, C-238/06 P, Develey κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2007, σ. I-9375, σκέψεις 65 και 66).

β) Η άποψή μου

126. Κατά τη γνώμη μου, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση εμπεριέχει μια ερμηνεία που είναι υπερβολικά προσκολλημένη στο γράμμα του άρθρου 8, παράγραφος 4.

127. Δεν υπάρχει, πρώτον, αμφιβολία ότι, όπως εκτίθεται στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση [39], η φράση «όχι μόνον τοπικής ισχύος»

39 — Σκέψη 180.

χαρακτηρίζει το σημείο και όχι τη χρήση του ή τις συναλλαγές: αφορά δηλαδή την έκταση ισχύος του σημείου και όχι την έκταση της χρήσης του. Αυτό προκύπτει σαφώς από την ανάλυση του κειμένου της διάταξης σε διάφορες γλώσσες: το ιταλικό κείμενο είναι ένα από τα σαφέστερα, καθόσον προσθέτει τον σύνδεσμο «και» («contrassegno utilizzato nella normale prassi commerciale e di portata non puramente locale»), αλλά ούτε το γαλλικό («signe utilisé dans la vie des affaires dont la portée n'est pas seulement locale»), το πορτογαλικό («sinal utilizado na vida comercial cujo alcance não seja apenas local») ή το γερμανικό κείμενο («eingetragenen Marke oder eines sonstigen im geschäftlichen Verkehr benutzten Kennzeichenrechts von mehr als lediglich örtlicher Bedeutung») αφήνουν περιθώρια αμφιβολιών, οπότε θα ήταν δύσκολο να επιλεγεί άλλη ερμηνεία, μολονότι η διατύπωση σε άλλες γλώσσες, όπως στα ισπανικά («signo utilizado en el tráfico económico de alcance no únicamente local») ή στα αγγλικά («sign used in the course of trade of more than mere local significance») θα μπορούσε να δημιουργήσει κάποια αμφιβολία.

128. Εν πάση περιπτώσει όμως, παρά τα όσα παρέθεσε το Πρωτοδικείο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, τα παραπάνω δεν μπορούν να σημαίνουν ούτε ότι η έκταση ισχύος του σημείου ισοδυναμεί με το γεωγραφικό πεδίο της νομικής προστασίας του ούτε ότι το σημείο έχει περισσότερο εκτεταμένη και όχι μόνο τοπική ισχύ για τον λόγο και μόνο ότι προστατεύεται νομικά σε περισσότερες από μία χώρες.

129. Όπως ανέφερα ήδη, οι προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, δεν περιορίζονται στο αυστηρά νομικό πεδίο. Λόγω της διατύπωσης που χρησιμοποίησε ο κοινοτικός νομοθέτης και του ίδιου του σκοπού της διάταξης, απαιτείται η ερμηνεία της να συναρτάται προς τα πραγματικά περιστατικά, προς τη σπουδαιότητα που έχει το σημείο στις συναλλαγές [40].

130. Ο όρος «alcance» («ισχύς» ή «έκταση ισχύος») και οι ισοδύναμοι όροι που χρησιμοποιούνται στο κείμενο της επίμαχης διάταξης στις άλλες γλώσσες συναρτώνται προφανώς προς ένα πραγματικό πλαίσιο και όχι προς το εδαφικό πεδίο εφαρμογής ενός κανόνα που

40 — Συναφώς αναφέρομαι σε μια ερμηνεία που προσεγγίζει την ερμηνεία που δίδει το ΓΕΕΑ με τις προαναφερθείσες «opposition guidelines», αν και δεν συμπίπτει απόλυτα με αυτή. Κατά το ΓΕΕΑ, η εκτίμηση της έκτασης της ισχύος ενός σημείου υπό την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 4, δεν μπορεί να γίνεται από γεωγραφική και μόνον άποψη, αλλά πρέπει επίσης να στηρίζεται στην «οικονομική διάσταση της χρήσης του σημείου» και να αξιολογούνται ο βαθμός και η διάρκεια της χρήσης του, η διάδοση των αγαθών ή υπηρεσιών για τα οποία χρησιμοποιείται το σημείο αυτό και η διαφήμιση αγαθών ή υπηρεσιών καλυπτόμενων από το εν λόγω σημείο. Το ίδιο το Πρωτοδικείο έκανε καθ' όλα δεκτή την ερμηνεία αυτή του ΓΕΕΑ με μια άλλη απόφασή του, λίγο μεταγενέστερη της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης: πρόκειται για την απόφαση της 24ης Μαρτίου 2009, T-318/06 έως T-321/06, Moreira da Fonseca κατά ΓΕΕΑ - General Óptica (Συλλογή 2009, σ. II-649). Οι αγορεύσεις κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση επικεντρώθηκαν σε μεγάλο βαθμό, όπως είχε ζητήσει το ίδιο το Δικαστήριο, στις διαφορές μεταξύ των δύο αυτών αποφάσεων του Πρωτοδικείου. Η Anheuser-Busch και το ΓΕΕΑ, μολονότι αναγνώρισαν ότι οι αποφάσεις αυτές αφορούσαν διαφορετικά πραγματικά περιστατικά και διαφορετικά δικαιώματα, υποστήριξαν ότι η διαφορετική φύση των σημείων των οποίων γινόταν επίκληση (μιας γεωγραφικής ένδειξης στην υπόθεση Budějovický Budvar και μιας εμπορικής επωνυμίας στην υπόθεση General Óptica) δεν είχε καμία σημασία και δεν δικαιολογούσε το ότι δόθηκαν διαφορετικές λύσεις. Η Budvar υποστήριξε, αντίθετα, ότι η απόφαση General Óptica αφορούσε σημείο που προστατευόταν μόνο λόγω της χρήσης του, πράγμα που η Budvar θεωρεί ότι δεν έχει καμία σημασία σε σχέση με τις ονομασίες προέλευσης, οι οποίες υφίστανται και προστατεύονται για τον λόγο απλώς και μόνο ότι έχουν καταχωριστεί· το συμπέρασμα της Budvar είναι ότι οι αποφάσεις αυτές δεν είναι αντιφατικές και ότι οι προϋποθέσεις του άρθρου 8, παράγραφος 4, πρέπει να εκτιμώνται κατά περίπτωση, ανάλογα με τη φύση του σημείου του οποίου γίνεται επίκληση. Δεν συμφωνώ με αυτή την άποψη της Budvar.

παρέχει ορισμένη προστασία [41]. Η αντίληψη αυτή συνάδει προς το γεγονός ότι, όπως τόνισα παραπάνω, το άρθρο 8, παράγραφος 4, καλύπτει ένα ετερόκλιτο σύνολο σημείων, από τα οποία ορισμένα προστατεύονται απλώς λόγω της χρήσης τους και άλλα κατόπιν της καταχώρισής τους.

131. Δεύτερον, στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει κανείς μετά από εξέταση του συνόλου των προϋποθέσεων από τις οποίες εξαρτά ο κανονισμός 40/94 τη δυνατότητα επίκλησης ενός σημείου ως σχετικού λόγου απαραδέκτου κατ' εφαρμογή του εν λόγω άρθρου 8, παράγραφος 4. Όπως ανέφερα παραπάνω, οι εν λόγω προϋποθέσεις μπορούν να διαιρεθούν σε δύο μεγάλες κατηγορίες: αφενός τις προϋποθέσεις που θέτει η εθνική νομοθεσία (και τις οποίας αφορούν τα στοιχεία α΄ και β΄ της επίμαχης διάταξης) και με τις οποίες επιδιώκεται να διασφαλιστεί ότι για το σημείο ισχύει και ίσχυε προηγουμένως ειδική προστασία σε εθνικό επίπεδο και αφετέρου τις δύο προϋποθέσεις («χρήση στις συναλλαγές» και «όχι μόνον τοπική ισχύς») τις οποίες η αναιρεσείουσα θεωρεί ορθώς ως αυτοτελείς προϋποθέσεις «κοινοτικού δικαίου» και με τις οποίες επιδιώκεται να παρασχεθεί το δικαίωμα ανακοπής στα σημεία μόνο εκείνα που, πέρα από το γεγονός ότι προστατεύονται σε εθνικό επίπεδο, έχουν κάποια εμπορική παρουσία και σπουδαιότητα.

132. Ο όρος «έκταση ισχύος» δύσκολα πάντως θα μπορούσε να αποσυνδεθεί από την αγορά στην οποία εμφανίζεται το σημείο ή από τη χρήση του. Δεν είναι τυχαίο ότι προηγουμένως γίνεται λόγος για χρήση του σημείου «στις συναλλαγές»: μολονότι η απαίτηση αυτή αφορά το σημείο, η ερμηνεία της δεν μπορεί να αποσυνδεθεί από το όλο πλαίσιο. Η επίμαχη διάταξη πρέπει να ερμηνεύεται ως ενιαίο όλο.

133. Κατά συνέπεια, τα μη καταχωρισμένα σήματα και τα λοιπά σημεία που προβλέπει το άρθρο 8, παράγραφος 4, μπορούν να χρησιμεύσουν ως σχετικός λόγος απαραδέκτου της καταχώρισης μόνο εφόσον η έκταση ισχύος τους στις συναλλαγές δεν είναι αποκλειστικά τοπική [42]. Το εδαφικό πεδίο σε σχέση με το οποίο πρέπει να εξεταστεί αυτή η ισχύς είναι το πεδίο εντός του οποίου προστατεύεται νομικά το σημείο [43], αλλά το απλό γεγονός ότι η προστασία αυτή παρέχεται εντός ολόκληρου του εδάφους ενός κράτους μέλους ή έστω περισσότερων του ενός κρατών μελών δεν εγγυάται τη συνδρομή της προϋπόθεσης σχετικά με την ισχύ.

134. Τρίτον, τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται επίσης σε περίπτωση τελολογικής ερμηνείας. Η επιβολή αυτής της προϋπόθεσης σχετικά με την ισχύ ανταποκρίνεται, όπως επισήμανα επανειλημμένα, στη βούληση του νομοθέτη να μην επιτρέψει να γίνεται επίκληση του άρθρου 8, παράγραφος 4, με βάση σημεία που

41 — Το Diccionario de la Real Academia Española (Λεξικό της Ισπανικής Βασιλικής Ακαδημίας) ορίζει τη λέξη «alcance» ως «capacidad de alcanzar o cubrir una distancia» («ικανότητα κάλυψης ορισμένης απόστασης»), ενώ η Γαλλική Ακαδημία ορίζει τη λέξη «portée» εν μέρει ως εξής: «distance maximale à laquelle une chose peut exercer son effet, étendue, champ d'action d'un phénomène» («εμβέλεια, έκταση, έκταση την οποία καλύπτει ένα φαινόμενο»). Ιδιαίτερα εκφραστική είναι η λέξη «significance», την οποία χρησιμοποιεί το αγγλικό κείμενο και την οποία το Cambridge Advanced Learner's Dictionary θεωρεί συνώνυμη προς τις λέξεις «importance» («σπουδαιότητα») και «special meaning» («ιδιαίτερη σημασία»).

42 — Βλ., επ' αυτού, Fernández Novoa, C., *El sistema comunitario de marcas,* Ed. Montecorvo, Μαδρίτη, 1995, σ. 167, και v. Mühlendahl, A., Ohlgart, D. και v. Bomhard, V., *Die Gemeinschaftsmarke,* Bech, Μόναχο, 1998, σ. 38.

43 — Τούτο αποτελεί απόρροια της αρχής της εδαφικότητας, η οποία εξετάστηκε παραπάνω.

δεν «αξίζουν» να έχουν την ικανότητα παρεμπόδισης της κοινοτικής καταχώρισης παρόμοιου σήματος [44].

135. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού 40/94, το κοινοτικό σήμα, μόλις καταχωριστεί, ισχύει και προστατεύεται σε ολόκληρο το έδαφος της Ένωσης. Κατά συνέπεια, ένα προγενέστερο μη καταχωρισμένο δικαίωμα, για να μπορεί να εμποδίσει την καταχώριση κοινοτικού σήματος που θα καλύπτει το έδαφος των 27 κρατών μελών, πρέπει να έχει τέτοια σπουδαιότητα, ώστε να δικαιολογείται η υπέρτερη ισχύς του έναντι του μεταγενέστερου αυτού κοινοτικού σήματος. Η «ισχύς» του πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να μπορεί ενδεχομένως να εμποδίσει την καταχώριση ενός σήματος, πράγμα που θα παραγάγει αποτελέσματα για ολόκληρη την Ένωση, και η ισχύς αυτή δεν μπορεί να αφορά μόνον το εδαφικό πεδίο προστασίας του δικαιώματος του οποίου γίνεται επίκληση.

136. Η ερμηνευτική λύση την οποία προσφέρει το Πρωτοδικείο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση είναι ιδιαίτερα ενδεδειγμένη για τα σημεία για τα οποία ισχύει, όπως για το σημείο Bud, διεθνής προστασία που αποτυπώνεται σε επίσημη καταχώριση. Εντούτοις, η πλειονότητα των σημείων που ενδέχεται να εμπίπτουν στο άρθρο 8, παράγραφος 4, δεν παρουσιάζει τα χαρακτηριστικά αυτά.

137. Καταρχάς, η επίμαχη διάταξη φαίνεται να έχει διαμορφωθεί ουσιαστικά για σημεία που προστατεύονται σε ένα μόνο κράτος μέλος [45] και όχι για τον μικρότερο αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες υπάρχει διεθνική προστασία. Αν η προϋπόθεση της «έκτασης ισχύος» ερμηνευόταν ως συνώνυμη του εδαφικού πεδίου της νομικής προστασίας, θα αποκλειόταν εκ των προτέρων η δυνατότητα επίκλησης, με βάση το άρθρο 8, παράγραφος 4, των σημείων που προστατεύονται εντός ολόκληρου του εδάφους ενός κράτους μέλους, αλλ' όχι πέρα από τα σύνορά του, διότι η ισχύς των σημείων αυτών ποτέ δεν θα έβαινε πέραν της τοπικής ισχύος [46]. Για να συμπεριληφθούν τα σημεία αυτά, πρέπει στον όρο «ισχύς» να προσδοθεί έννοια πιο συνδεδεμένη με τα πραγματικά στοιχεία, με την επιβολή της απαίτησης να είναι γνωστό το σημείο σε μια ευρύτερη εδαφική περιοχή και όχι π.χ. μόνο σε μια πόλη ή σε μια επαρχία.

138. Εξάλλου, η λύση την οποία προτείνει η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν είναι ενδεδειγμένη ούτε για τα σημεία που, όπως τα μη καταχωρισμένα σήματα, εμφανίζονται και αποκτούν προστασία λόγω της χρήσης τους, χωρίς να χρειάζεται η καταχώρισή τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, που αποτελούν την πλειονότητα των περιπτώσεων που εμπίπτουν στην υπό κρίση διάταξη, η έκταση της

44 — Επ' αυτού, βλ. Kitchin, D., Llewelyn, D., Mellor, J., Meade, R., Moody-Stuart, T. και Keeling, D., *Kerly's Law of Trade Marks and Trade Names*, Sweet & Maxwell, Λονδίνο, 2005, σ. 274.

45 — Γι' αυτό η διάταξη κάνει λόγο για το «το δίκαιο του κράτους μέλους που διέπει το σημείο αυτό».

46 — Από την ερμηνεία στην οποία προβαίνει το Πρωτοδικείο θα μπορούσε να συναχθεί ότι μόνο η διεθνής προστασία μπορεί να εγγυάται την ισχύ αυτή (βλ. σκέψη 181 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης: «τα προβληθέντα προγενέστερα δικαιώματα δεν έχουν τοπική μόνον ισχύ, διότι η προστασία τους εκτείνεται, δυνάμει του άρθρου 1, παράγραφος 2, του Διακανονισμού της Λισαβόνας και του άρθρου 1 της διμερούς συμβάσεως, πέραν της περιοχής προελεύσεώς τους»).

χρήσης και η έκταση της νομικής προστασίας δεν μπορούν να διαχωριστούν εύκολα.

139. Τέλος, θεωρώ ότι, αντίθετα από ό,τι εκτίθεται στη σκέψη 180 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, η ερμηνεία που προτείνω εδώ δεν αντιβαίνει στο άρθρο 107 του κανονισμού 40/94.

140. Το άρθρο 8, παράγραφος 4, λειτουργεί παράλληλα με το εν λόγω άρθρο 107, το οποίο επιτρέπει τη «συνύπαρξη» του νέου κοινοτικού σήματος με το προγενέστερο σημείο, το οποίο έχει μόνο τοπική ισχύ, καθόσον προβλέπει ότι ο δικαιούχος αυτού του προγενέστερου δικαιώματος τοπικής ισχύος (στο οποίο συνεπώς δεν μπορεί να στηριχθεί η ανακοπή κατά της καταχώρισης κοινοτικού σήματος, αλλά το οποίο προστατεύεται σε ένα κράτος μέλος) «δύναται να αντιταχθεί στη χρήση του κοινοτικού σήματος στο έδαφος στο οποίο προστατεύεται το δικαίωμά του». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι η τοπική ισχύς συνεπάγεται προστασία που περιορίζεται εντός των ορίων του κράτους μέλους και ότι η υπερβαίνουσα την τοπική ισχύς συνεπάγεται προστασία σε ολόκληρη την Ένωση [47], όχι όμως ότι η κοινοτική προστασία (μέσω της ευδοκίμησης της ανακοπής κατά της καταχώρισης του μεταγενέστερου σήματος) πρέπει να παρέχεται μόνο εφόσον υπάρχει προστασία σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη. Κατά την άποψή μου, το άρθρο 107 δεν αρκεί για τη δημιουργία άρρηκτου δεσμού μεταξύ της ισχύος και του εδαφικού πεδίου προστασίας, υπό την έννοια που προτείνεται με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

141. Κατόπιν όλων των ανωτέρω, θεωρώ ότι μια γεωγραφική ένδειξη σαν την Bud, έστω και αν προστατεύεται σε περισσότερα του ενός κράτη δυνάμει διεθνούς συμφωνίας, δεν πληροί την προϋπόθεση της «όχι μόνο τοπικής ισχύος», αν αποδεικνύεται μόνο (όπως συμβαίνει προφανώς στην υπό κρίση υπόθεση) ότι είναι γνωστή και χρησιμοποιείται σε ένα από τα κράτη αυτά, όπου και προστατεύεται.

142. Κατά συνέπεια, θεωρώ ότι το τρίτο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης πρέπει να γίνει δεκτό.

4. Συμπέρασμα

143. Κατόπιν όλων των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο να δεχτεί το δεύτερο και το τρίτο μέρος του πρώτου λόγου αναίρεσης και να απορρίψει το πρώτο.

47 — Ο Fleckenstein, βασιζόμενος στην αντίληψη αυτή, θεωρεί ότι τα δύο αυτά άρθρα αποτελούν ενιαίο «σύστημα»: Fleckenstein, J., *Der Schutz territorial beschränkter Kennzeichen* (Peter Lang – Europäische Hochschulschriften, Φρανκφούρτη/Μάιν, 1999), σ. 104.

Β — *Επί του δεύτερου λόγου αναίρεσης: παράβαση των άρθρων 8, παράγραφος 4, και 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94*

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

144. Με τον δεύτερο λόγο αναίρεσης, ο οποίος αφορά παράβαση των άρθρων 8, παράγραφος 4, και 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η σκέψη 199 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης ενέχει νομικό σφάλμα, καθόσον επιβάλλει στο τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ την υποχρέωση αυτεπάγγελτης εξέτασης της εφαρμοστέας εθνικής νομοθεσίας, στην οποία περιλαμβάνεται και η νομολογία η σχετική με το δικαίωμα της Budvar να απαγορεύει τη χρήση των πλέον πρόσφατων σημάτων επικαλούμενη μια γεωγραφική ένδειξη. Κατά την αναιρεσείουσα, το Πρωτοδικείο, δεχόμενο ότι η έκβαση των εθνικών διαδικασιών μπορούσε να γίνει γνωστή από γενικώς προσιτές πηγές και ότι επομένως συνιστούσε παγκοίνως γνωστό πραγματικό περιστατικό, για το οποίο δεν ισχύει η υποχρέωση απόδειξης την οποία επιβάλλει στον ανακόπτοντα το άρθρο 74 του κανονισμού, παρέβη τη διάταξη αυτή, σύμφωνα με την οποία η εξέταση του ΓΕΕΑ περιορίζεται, όταν πρόκειται για διαδικασία ανακοπής, στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και στα υποβαλλόμενα από αυτούς αιτήματα.

2. Η άποψή μου

145. Ο δεύτερος αυτός λόγος αναίρεσης θέτει στην πραγματικότητα δύο αυτοτελή ζητήματα:

146. Πρώτον, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσον το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94 επιβάλλει στο ΓΕΕΑ την υποχρέωση να εξετάζει αυτεπάγγελτα σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι ένδικες διαδικασίες στο οικείο κράτος μέλος ή ποια ήταν η έκβασή τους και, κατά συνέπεια, κατά πόσον οι εθνικές δικαστικές αποφάσεις αποτελούν, στο πλαίσιο αυτό, παγκοίνως γνωστά πραγματικά περιστατικά.

147. Με τις αποφάσεις που ακύρωσε το Πρωτοδικείο, το τμήμα προσφυγών του ΓΕΕΑ έλαβε υπόψη του μόνο μια σειρά γαλλικών και γερμανικών δικαστικών αποφάσεων, με τις οποίες δεν αναγνωριζόταν το δικαίωμα των δικαιούχων του Bud να απαγορεύσουν στην Anheuser-Busch τη χρήση του στις οικείες εθνικές επικράτειες. Οι εθνικές αυτές δικαστικές αποφάσεις δεν ήσαν ακόμη τελεσίδικες, αλλά το τμήμα προσφυγών δεν έλαβε υπόψη το γεγονός αυτό, το οποίο δεν είχε επικαλεστεί η Budvar.

148. Κατά τη γνώμη μου, ο τρόπος ενέργειας του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ ήταν απόλυτα σύμφωνος με τις διατάξεις που διέπουν τη διαδικασία ανακοπής, και ιδιαίτερα με τη γενική ρύθμιση του βάρους απόδειξης την οποία προβλέπει το άρθρο 74, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94. Η εν λόγω διάταξη, αφού θέτει τον γενικό κανόνα ότι το ΓΕΕΑ είναι υποχρεωμένο να εξετάζει αυτεπάγγελτα τα πραγματικά περιστατικά, προβλέπει ότι, «εντούτοις, σε διαδικασία που αφορά τους σχετικούς λόγους απαραδέκτου της καταχώρησης, η εξέταση περιορίζεται στα επιχειρήματα που προβάλλουν οι διάδικοι καθώς και τα υποβληθέντα από αυτούς αιτήματα».

149. Κατά συνέπεια, το βάρος απόδειξης φέρει πλήρως ο ανακόπτων και δεν μπορεί να καταλογιστεί στο ΓΕΕΑ ότι δεν έλαβε υπόψη την ύπαρξη ορισμένων δικαστικών αποφάσεων, οι οποίες δεν αποτελούσαν, αντίθετα από ό,τι δέχτηκε το Πρωτοδικείο, «παγκοίνως γνωστά πραγματικά περιστατικά». Ακόμη και αν το τμήμα προσφυγών είχε πρόσβαση στις πηγές που θα μπορούσαν να παράσχουν τις πληροφορίες αυτές, η εξακρίβωση όλων των στοιχείων των οποίων γίνεται επίκληση στη διάρκεια της διαδικασίας, και ειδικότερα η εξακρίβωση του αν μια απόφαση που έχει εκδοθεί από εθνικό δικαστήριο είναι τελεσίδικη, δεν εναπόκειται στο τμήμα προσφυγών, αλλά στον ενδιαφερόμενο.

150. Δεύτερον, η αναιρεσείουσα διατυπώνει έμμεσα, στο πλαίσιο αυτής της βασικής επιχειρηματολογίας στην οποία στηρίζει τον δεύτερο λόγο αναίρεσης, μια δεύτερη αιτίαση. Ειδικότερα, η Anheuser-Busch ισχυρίζεται ότι «το τμήμα προσφυγών διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία για το γεγονός ότι η Budvar αποπειράθηκε ανεπιτυχώς να επιτύχει την αναγνώριση από τα εθνικά δικαστήρια των δικαιωμάτων ακριβώς που επικαλείται κατά των αιτήσεων κοινοτικού σήματος που υπέβαλε η Anheuser-Busch. […] Η Budvar δεν προσκόμισε καμία απόφαση που να της επιτρέπει την αναγνώριση των δικαιωμάτων της σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 4». Από τον τρόπο με τον οποίο έχει διατυπωθεί η αίτηση αναίρεσης θα μπορούσε να συναχθεί έμμεσα αφενός ότι, κατά την Anheuser-Busch, το άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχείο β΄, του κανονισμού έχει την έννοια ότι ο ανακόπτων οφείλει να αποδείξει ότι έχει επιτύχει να απαγορεύσει αποτελεσματικά τη χρήση μεταγενέστερου σήματος και αφετέρου ότι δεν αρκεί να έχει ο ανακόπτων αόριστα το δικαίωμα να απαγορεύσει αποτελεσματικά τη χρήση ενός πλέον πρόσφατου σήματος.

151. Αν αυτή είναι η ερμηνεία που υποστηρίζεται από την αναιρεσείουσα, διαφωνώ πλήρως. Κατά τη γνώμη μου, είναι σαφές ότι το άρθρο 8, παράγραφος 4, στοιχείο β΄, απαιτεί μόνο να έχει ο ανακόπτων αόριστα το δικαίωμα αυτό, ως δυνατότητα προστασίας του σημείου του σε εθνικό επίπεδο. Η δυνατότητα άσκησης ανακοπής παρέχεται υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης του δικαιώματος, έστω και αν το δικαίωμα αυτό δεν έχει ασκηθεί ούτε αναγνωριστεί ρητά με δικαστική απόφαση.

152. Θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι, αν απαιτείται απλώς η ύπαρξη του δικαιώματος αορίστως, καθίσταται αλυσιτελής όλη η επιχειρηματολογία σε σχέση με το στάδιο στο οποίο βρίσκονται οι εθνικές ένδικες διαδικασίες (με το αν οι δικαστικές αποφάσεις για την αναγνώριση του δικαιώματος έχουν καταστεί τελεσίδικες). Εν πάση περιπτώσει, η ύπαρξη (τελεσίδικων ή μη) εθνικών δικαστικών αποφάσεων, με τις οποίες, όπως εν προκειμένω, δεν γίνεται δεκτή η ύπαρξη δικαιώματος απαγόρευσης της χρήσης μεταγενέστερου σήματος, μπορεί να αποτελεί ένδειξη ότι το εν λόγω δικαίωμα δεν υπάρχει.

153. Θεωρώ, με την επιφύλαξη της τελευταίας αυτής διευκρίνισης, ότι ο δεύτερος λόγος αναίρεσης πρέπει να γίνει δεκτός.

Γ — *Ευδοκίμηση της αίτησης αναίρεσης και αναπομπή της υπόθεσης στο Γενικό Δικαστήριο*

154. Κατόπιν των ανωτέρω, εκτιμώ ότι η αίτηση αναίρεσης πρέπει να γίνει δεκτή, καθόσον πρέπει να γίνουν δεκτά ο δεύτερος λόγος αναίρεσης και το δεύτερο και το τρίτο μέρος του πρώτου λόγου, και ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση πρέπει να εξαφανιστεί.

155. Δεδομένου ότι τα εντοπισθέντα σφάλματα μπορούν να διορθωθούν μόνο κατόπιν εκτιμήσεων των πραγματικών περιστατικών, φρονώ ότι η υπόθεση δεν είναι ώριμη προς εκδίκαση από το Δικαστήριο, κατά την έννοια του άρθρου 61, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, οπότε προτείνω την αναπομπή της στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο θα πρέπει να προβεί στις σχετικές εξακριβώσεις και να αποφανθεί εκ νέου σύμφωνα με αυτές.

156. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο θα πρέπει να εξακριβώσει αν η Budvar απέδειξε ότι το σημείο Bud χρησιμοποιούνταν «στις συναλλαγές» πριν από την ημερομηνία κατάθεσης από την Anheuser-Busch της πρώτης αίτησης καταχώρισης του Bud ως κοινοτικού σήματος. Προς τούτο, το Γενικό Δικαστήριο θα πρέπει να προβεί σε αυτόνομη ερμηνεία της προϋπόθεσης «χρήση στις συναλλαγές», δηλαδή σε ερμηνεία που δεν θα συμπίπτει με την ερμηνεία που έχει δώσει η νομολογία στην ίδια μεν έκφραση, αλλά στο πλαίσιο του άρθρου 9, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.

VII — Δικαστικά έξοδα

157. Με δεδομένη την πρότασή μου για αναπομπή της υπόθεσης στο Γενικό Δικαστήριο, το Δικαστήριο πρέπει να επιφυλαχθεί ως προς τα έξοδα της παρούσας αναιρετικής διαδικασίας.

VIII — Πρόταση

158. Κατόπιν των παραπάνω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο:

1) να δεχτεί την αίτηση αναίρεσης που υπέβαλε η Anheuser-Busch κατά της απόφασης που εξέδωσε το πρώτο τμήμα του Πρωτοδικείου στις 16 Δεκεμβρίου 2008 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-225/06, T-255/06, T-257/06 και T-309/06,

2) να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

3) να επιφυλαχθεί ως προς τα δικαστικά έξοδα.